

MAGYAR HÍR

T. Dunaposta
BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László Nyomda R. T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Kisiparosok munkája nem esik kétszázalékos forgalmi adó alá

Pénzügyminiszteri kiegészítő magyarázat az új adó alkalmazásáról

Bucurestiből jelentik: A két százalékos vásárlási illetékekkel kapcsolatban a pénzügyminiszter részletes utasítást küldött a pénzügyigazgatóságoknak. A főbb intézkedéseket az alábbiakban ismertetjük.

Ezt az illetéket csak március 31-ike után eszközölt eladásokra alkalmazzák. Ha az eladási szerződést még április elseje előtt kötötték meg, de az áru leszállítása ez időpont után történt, akkor ezt a rendkívüli illetéket nem kell alkalmazni, mert a törvénynek nem lehet visszaható ereje. Szükséges azonban, hogy ezek a szerződések határozottan tüntessék fel az április elsejét megelőző időpontot. A kiviteli gabonánál ezt az időpontot a kiviteli engedély keltezésével, vagy más hasonló okmányok keltezésével lehet bizonyítani.

Az értékeket, amely után a 2 leies illetéket kiszámítják, a számla végösszege adja meg, amiben bennfoglalják a szállítást, a csomagolás költsége, valamint a különböző illetékek és adók összege is.

Már ismeretes, hogy az 50 lei értékig terjedő vásárlások nem esnek két százalékos illeték alá. De ha a vásárlás értéke meghaladja az 50 leit, akkor az az 50 leies összeg már nem mentesíti az illeték terovásának kötelezettsége alól. A miniszter körrendelete külön felhívja a figyelmet arra, hogy a kereskedők és vendéglősök eladásainál a fizetési jegyzék egész összege után kell fizetni a két százalékos rendkívüli illetéket és pedig úgy, hogy a töredék összegek kiegészülnek. Ha például valaki egy üzletben különböző árukat vásárol 307 lei ér-

tékben, akkor a 7 leies töredék összeg 10 leire egészül ki, a kirovandó illeték 8 lei lesz.

A pénzügyminiszter felhívja a kereskedők és a fogyasztók figyelmét arra, hogy az üzletek, bármilyen jellegűek legyenek is, kötelesek fizetési jegyzéket kiállítani az 50 leinél magasabb összegben történt eladásokról, ellátva ezeket a jegyzékeket a két százalékos rendkívüli illeték bélyegeivel. A törvény megtorló intézkedéseket ír elő a fogyasztókra is, akik a két százalékos illeték lerovása nélkül vásárolnak. Azért a körrendelet nyomtatékosan felhívja a vásárlókat, hogy vásárlásaiknál követeljék a kereskedőtől a két százalékos illeték bélyegekkel ellátott vásárlási jegyzéket és ellenkező esetben tagadják meg a fizetést.

A körrendelet a következő különösebb esetekre hívja fel a figyelmet:

Azok a szabók, akik csak elkészítik a ruhát, de készruhát nem adnak el, nem kötelesek fizetni a két százalékos adót. Ide azok az esetek tartoznak, amikor a szabó a megrendelőtől kapja az egész anyagot. Más esetben azonban fizetési jegyzéket kell kiállítani, amelyet a két százalékos illeték bélyegével lát el. Általában minden olyan feldolgozó iparos, aki csak munkát ad, de anyagot nem, nem köteles fizetni a két százalékos illetéket. Így például a gyapotfonóknak gyárak számára való feldolgozásánál, festésénél sem.

A két százalékos vásárlási illeték mellett az 1 és 2 leies repülőbélyegeket éppúgy alkalmazni kell, mint eddig.

A rend és a szabadság

Igen érdekes összefüggés, hogy a londoni legfőbb hadi tanács ülésének után Angliában állami alaptörvényekkel kereskedelmi társaságot létesítettek a délkelet-európai országok terményei fölvasárlására. Aztán katonai jellegű akciók helyett is azt módszert határozták el, hogy a külkereskedelmi szállításokat mégjobban megátolni igyekezzenek Németország felé. A hadi módszerek helyett a gazdasági módok kényszerítő fordulatát akarják alkalmazni, s így az európai háború nemcsak céljai tekintetében, de a hadviselés formája tekintetében is mindinkább gazdasági jellegűvé válik. Sokan várják, hogy még ezután jön az igazi háború, vagyis az ágyuk, gépfegyverek pusztítása, a hadseregek egymásra rohanása és a milliárdnyi katonai tömegek vérontó egymásba robbanása. Az igazi háború azonban mégse ez, hanem már megvan abban a nagy birkozásban, ami a gazdasági erőszakolások terén mind átkarolóbán folyik. És mind világosabban feltűntetnek mindenki előtt, hogy ez az aránylag és látszólag vértelen háború tulajdonképpen gazdasági rendszerek világbirkozása. Azt akarják a felek egymás elől kiküzdeni, hogy melyik legyen a gazdasági területek és utak fölötti mind nagyobb rendelkezés. Kereskedői versengés a kuncsaftéri.

Erre valók az egymással szembenálló ostromzárak és erre való az állami alaptörvényű angol kereskedelmi társaság is. Tulajdonképpen ez az állami kereskedelem nem egyéb, mint folytatása, illetve utánzása a német, olasz és orosz külkereskedelmi szervezkedésnek, melyben az illető állam termelése összesített megjelenésben lép alkuba a külfölddel. A totális államokban a termelés se halad egyéni szempontok és üzleti számítások szerint, hanem az egész állam szükségletének a számbavételével és ahhoz való alkalmazkodással. Ebből folyólag a termelési fölöslegek se esetlegességek, hanem kiszámított többletek a külfölddel való kieserlés céljára, hogy a cserélés útján beszerzhessék, amit a belföld különleges természeti helyzetében maguk nem tudnak előállítani. Ha mélyére nézünk ennek a termelési iránynak, abban megtaláljuk a szomszédos kiegyenlítésre törekvést és ezen a réven a világgazdasági összefüggések olyan keresését, mely több rendet akar és a termelések céltudatosabb egymásra utalását. Az egyéni termelési mód a nagy áttekintések híjával olyan fölöslegeket hozhat létre, melyek nem szükségességek, s így elhelyezésük időbeli versengéseket okoz, mikor a piacon korábban jelentkező még nyerhet a termelésen, de a többi csak veszíthet. A nyereségért való verseny így lett velejárája és lényege az egyéni termelési módszereknek, az úgynevezett szabad gazdálkodási iránynak.

Tehát ezzel az egyéni szabadsággal szemben ott áll a világgazdaság egymásba fogó rendjére törekvés. Közösségi termelés akarja a rendet, az egyéni termelés akarja a szabadságot. A rend és a szabadság fogalma így válik ellentétes pólusok kifejezőjévé a gazdasági életben. A mostani háborúban ez a két ellentét birkozik egymással. És igen érdekes, hogy az állami termelés rendjére törekvők útjára most a maga állami részvénytársaságával lép Anglia is, mely pedig a szabad gazdálkodási iránynak, az egyéni termelési nyereségek megvalósításának legfőbb képviselője. De erre az utra

A délkelet-európai angol diplomaták értekezlete

A politikai kérdések mellett a gazdasági kérdéseket is meg- tárgyalják. Az angol és francia hadigazdálkodási miniszterek két napon át tanácskoztak egymással

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A Press Association jelentése szerint hétfőre már az angol fővárosba érkeznek a délkelet-európai államokban működő összes angol nagykövetelek és követelek, akik tervezett tanácskozásait hétfőn nyomban meg is kezdik. A délkelet-európai diplomaták a külügyi hivatal tisztviselőivel tanácskoznak és azután egymással is megtárgyalják a helyzetet.

Politikai körök értesülése szerint a tanácskozásokon egyformán szóba kerülnek a politikai és gazdasági kérdések is.

Szintén londoni jelentés közli, hogy az angol fővárosban időről időre Monnet francia hadigazdasági miniszter pénteken több ízben tárgyalta Cross angol hadigazdasági miniszterrel. A tanácskozásokat, melyeknek az a céljuk, hogy összhangba hozzák a két szövetséges háborús gazdálkodást, szombaton is folytatták.

Monnet egyébként nyilatkozott az angol sajtó munkatársai előtt. Kijelentette, hogy a szövetségeseknek az a céljuk, hogy a háborút a lehető legkevesebb vérontással befejezzék.

Lord Halifax átadta az ostromzár szigorítására vonatkozó jegyzéket Norvégianak és Svédországnak

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) Lord Halifax angol külügyminiszter fogadta Svédország és Norvégia londoni követeit. Ez alkalommal át nyújtotta nekik azt a jegyzéket, melyet a szigorított ostromzárral kapcsolatban az angol kormány a skandináv országokhoz intézett.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon)

rakényszeredett amiatt, mert a gazdasági ellenfelei a maguk rend-irányzatát költik a szomszédos országokból és pénzügyi egyezmények egész sorát kötötték meg mindenfelé, s így már egész rendszer képeztek ki olyan tartalommal és ólzáttal, hogy nem esetlegességeiktől függ az egymás közötti külkereskedelem, hanem előre megszabott termelési mennyiségek (kontingensek) kicseréléséről. Ehhez járul, hogy a kicserélt árumennyiségek értékének kifizetésénél mind nagyobb mértékben alkalmazzák a kölcsönös átkönyveléseket, (a clearing-rendszert), melynél fogva csak azt kell egymásnak készpénzben kifizetniük, amit áruzállítással ki nem egyenlítették. Nyilvánvaló, hogy e rendszer fokozódó ki-fejlődése a pénz jelentőségét mindinkább csak árjelző minőségre szorítja. A pénzzel való nyereszkeskedést így a világereskedelemből mindinkább kiküszöböli.

Az is érdekes, hogy Anglia új állami kereskedelmi társasága is a termelési mennyiségek cseréjére akarja tevékenységét ráirányítani.

Miért a gazdasági ellenfelet csak a saját tevékenységével lehet leküzdeni, a saját módszerei és rendje felfokozásával. Nem elég az ellenfélrel kikapcsolni az ellenfél szállítási lehetőségét, hanem annak az üzletfelét ki is kell elégíteni olyan árucserével és fizetési módokkal, amilyeneket az ellenfél kereskedelmi szerződési biztosítottak, Anglia a szárazföldön való állami cserekereskedelmet kell, hogy átvegye, ha ellenfelét ki akarja szorítani. A tengeri kereskedelmet hiába igyekeznek elzárni, ha a szárazföldön is nem tudja az ellenfél kiszorítását végbevinni. Így tehát a szabad kereskedelmi irány zászlóvivő állama is átveszi a szabadság helyett a rend irányát, az egyéni gazdálkodás helyett az irányított termelést. Ezzel előáll az a fejlődési folyamat, hogy akárki javára végződik is a háború, a világon más gazdasági rend fog előállni, mert amit most a külkereskedelmi összeköttetésekben mind fokozottabban, mindkét oldalról rendszeressé tesznek, attól már visszafordulni nem lehet.

(b. p.)

Második ünnepélyes jelentéstétel a Capitoliumon az olasz világkiállításról

Mussolini ez alkalommal fontos nyilatkozatokat fog tenni a Capitoliumon

Rómából jelentik (Rádió Bucuresti): Mussolini elnöklele alatt a Capitoliumon április hó 20-án ül össze másodszeri ünnepélyes jelentéstételre az 1912-iki világkiállítás rendezőbizottsága. A jelentéstétel nemcsak a gazdasági élet, hanem a politikai élet vezetői is megjelennek.

Az első jelentéstétel az elmúlt esztendőben volt s emlékeztet, hogy akkor a Duce nagyjelentőségű nyilatkozatokat tett. Politikai körökben azt várják, hogy Mussolini ezalkalommal is fontos kijelentéseket tesz.

Rómából jelentik: Muli olasz miniszter, a fasiszta párt országos főtitkára rendeletet adott ki, melynek értelmében a fasiszta kulturintézet, mely az egész országot behálózza, új alapokon szervezik meg. Az intézet eddigi elnöke és igazgatója megvált megbízatásától és vezetését Belizzi firenzei egyetemi tanár, mint elnök, valamint Giuseppe Longo, a fasiszta főiskolai szervezetek volt magyarországi kiküldötte és a Popolo d'Italia budapesti tudósítója, mint vezértitkár vette át. Longo mindössze 28 éves.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték a bulsi rabló-gyilkosság főtettesét

A bűnsegedeket 20 évi kényszermunkára ítélték, a felbujtással vádolt asszonyokat felmentették

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi tábla büntető szekciójának ítélőtanácsa szombat déli egy órakor hirdetett ítéletet a bulsi (csarnoházi) kettős rablógyilkosság ügyében.

Farcuța Teodori, aki a múlt év őszén fejsze-csapásokkal megölte Poput Onut bulsi gazdálkodót és szolgálóját s azután kirabolta — az ítélőtanács szótöbbséggel életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Egy szavazóbíró halálbüntetés mellett foglalt állást.

Horga Andreit, a gyilkos közvetlen bűnsegedét egyhangulag 20 évi kényszermunkára és 10 évi polgári jogvesztésre ítélték.

A másik bűnsegedet, Pridon Mihait, aki az

egész bűncselekményt megszervezte, szótöbbséggel szintén 20 évi kényszermunkára és 10 évi polgári jogvesztésre ítélte a bíróság.

A felbujtással vádolt asszonyokat, Popula Floareát és Pridonné Costa Floareát felmentették és elrendelték azonnali szabadlábra helyezésüket.

Az áldozat özvegye javára 30 ezer lei kártérítést ítélt meg a bíróság, amely összeget az elítéltek egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

Az elítéltek büntetésébe betudta a bíróság a vizsgálati fogságban eltöltött 5 hónapot és 17 napot.

A három elítélt fellebbezést jelentett be.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Tassinari olasz földművelésügyi miniszter Budapestre érkezett

Budapestről jelentik: Tassinari olasz földművelésügyi miniszter szombat délelőtt megérkezett Budapestre. A Déli pályaudvaron Teleki Mihály földművelésügyi miniszter üdvözölte olasz kartársát. Az olasz földművelésügyi miniszter a délelőtti folyamán megkoszorúzza a Hősök emlékművét.

Az új állampolgárok névsora

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Szombat reggel megérkezett a városhoz azoknak a névsora, akiknek az állampolgárságát az utólagos összeírás alapján a minisztérium jóváhagyta. Tekintettel arra, hogy az utóbbi napokban megjelent Hivatalos Lap még nem érkezett meg Nagyváradra, így a névsort a városhoz érkezett névjegyzék alapján naponként folytatódóan közöljük.

A város közigazgatási ügyosztálya felhívja mindazokat, akiknek neveit közöljük, hogy addig ne jelentkezzenek az állampolgársági ügyosztálynál, amíg erre felszólítást személyesen, vagy a lapok útján nem kapnak.

Az új állampolgárok névsorának első részét itt adjuk:

Mikula Gheorghe, Rätz György, Bodnár Béla, Szabó Dezső, Reindl Sára Jolán, Walbiener Márton, özv. Berényi Józsefné szül. Koós Gabriella, Kovács Lenke, Zsigmond Sándor, Szabó Lajos, Beóthy László, özv. Varga Gyuláné szül. Varga Ágnes, Botos Mária, Kiss János, özv. Nemes Kálmáné szül. Szeiben Eszter, Vig András, özv. Pálkai Istvánné szül. Bagi Mária, Creța Dumitru, Creța Ana, ifj. Creța Dumitru, Erdei Gábor, Kovács Géza, Retek Ágnes, Romamák Mikulás Nicolae, Madas Ioan, Milák Sándor, Derda József, Birmaș Róza, Szakács Lidia, Ördög István, Kor János, Petzer Erzsébet Judit, Osváth Gyula, Szabó Kálmán, Szító Zsuzsa, Szücs Róza, Szücs József, Kőrösi Zoltán, Brad Pável, Kerekes Gyula, Vaisz Béla Kálmán, Burcă Todor, Nemes Károly, Szabó Sándor, Kovács Károly, Galina Gyula, özv. Govă Demeterné szül. Józsa Etelka, Balogh János, Nagy Irén, Ventre Mária.

(Folyt. köv.)

A moszkvai és ankarai német nagyköveteket nem rendelték Berlinbe

Berlinből jelentik (Német Távíráti Iroda): Az emult napokban a külföldi sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy gr. Schulenburg moszkvai és Papen ankarai német nagykövetet Berlinbe rendelték jelentéstételre. A külügyminisztérium illetékes tényezői ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy ezek a híresztelések minden alapot nélkülöznek és így a hozzájuk fűzött különböző kombinációk is természetesen önmaguktól megdőlnék.

A dán külügyminiszter lapja kételkedik a szigorított ostromzár sikerében

Koppenhágából jelentik: A tengerzárnak a szövetségesek által tervbe vett megszorítása élenként foglalkoztatja a dán sajtót is. A külügyminisztériumhoz közelálló Politiken azt írja, hogy a Narvikon keresztül történő vasércszállítások megakadályozása nézeteltérésekre vezethet Norvégiával, Németország pedig megkapja a maga vasérc-szükségletét a Balti-tengeren át. A háborút eldöntő blokádnak csak akkor lehet eredményes, ha Délkelet-Európára és keletre is kiterjesztik. Ha ez nem lehetséges, nincs más hátra, mint a katonai döntés kicsikarása. Kérdés azonban, hogy ezt el lehet-e érni a nyugati arcvonalon.

Az amerikai külügyi bizottság elnöke a Fehérkönyv ügyében való vizsgálatindítás ellen

Newyorkból jelentik: Pittmann szenátor, a külügyi bizottság elnöke ismételt elutasította azt a megújított javaslatot, hogy egyes diplomáták ellen, akik az újabb német Fehérkönyvben szerepelnek, indítsanak vizsgálatot.

Német-Magyar Társaság megnyitó ünnepsége Berlinben

Mackensen vezértábornagy a társaság fővédnöke. Magyarországból Tasnády-Nagy András képviselőházi elnök és Szily Kálmán közoktatásügyi államtitkár vezetésével küldöttség vett részt az ünnepi összejövetelen

Berlinből jelentik: Tasnády-Nagy András, a magyar képviselőház elnöke és Szily Kálmán államtitkár pénteken délelőtt látogatást tett Ribbentrop birodalmi külügyminiszternél és Rust német birodalmi nevelésügyi miniszternél. A magyar államférfiak fogadásánál jelen volt Sztójay Döme berlini magyar követ is. Délben a magyar követnél ebéd volt, melyen a budapesti vendégeken kívül a német politikai és társadalmi élet sok vezetője volt jelen.

Délután került sor a berlini Repülők Házában a Német-Magyar Társaság megnyitó ünnepségére. Jelen volt Mackensen vezértábornagy, a társaság fővédnöke, Gleise von Horstenau tábornok, volt birodalmi miniszter, Woermann helyettes külügyminiszter s a német társadalom sok előkelősége, míg magyar részről ott volt Tasnády-Nagy András, Szily Kálmán, Sztójay magyar követ, Ulein-Rievsky követségi tanácsos és a magyar követség valamennyi tagja.

A megnyitó beszédet Lorenz, az S. S. alakulat főcsoportvezetője mondta. Beszédében ünnepelte Mackensen vezértábornagyot, aztán kegyeletes szavakkal emlékezett meg Darányi Kálmánról, a Magyar-Német Társaság első elnökéről, majd hangoztatta, hogy a magyar államférfiak mindig szívesen látott vendégek a német földön. A továbbiakban ismertette a társaság céljait, melyek a két nemzet közötti kulturális kapcsolatok ápolására, egymás értékeinek felismerésére, megértésére és értékelésére irányulnak.

minden kávénál nélkülözhetetlen!

A német és a jugoszláv földművelésügyi miniszterek látogatása a magyarországi állami ménesbirtokokon

Csubrilovics és Konstantinovič jugoszláv miniszterek péntek este hazautaztak

Budapestről jelentik: Darré német élelmiszeügyi és mezőgazdasági miniszter, valamint Csubrilovics jugoszláv földművelésügyi miniszter pénteken Teleki Mihály magyar földművelésügyi miniszter meghívására a bábolnai és a kishéri ménesbirtokot látogatta meg. A miniszterek társaságában volt Ehrmannsdorf budapesti német és Rasics jugoszláv követ. Bábolnán — ahova 11 órakor ér-

keztek, — ünnepélyes fogadtatás volt. Díszszakasz sorakozott fel és a lovas zenekar a német és jugoszláv himnuszot játszotta. A miniszterek egyórási körsetét tettek a ménesbirtokon, ebédután pedig gépkocsival Kisbérre mentek, majd visszaindultak Budapestre.

Budapestről jelentik: Rarré német birodalmi miniszter péntek este sajtófogadást tartott. Hangoztatta, milyen mély hatással volt rá az a vendégszeretet, amelyben Magyarországán részeseitették.

A jugoszláv miniszterek bucsuzása

Budapestről jelentik: Csubrilovics jugoszláv földművelésügyi miniszter, helyettesével, valamint Konstantinovič tárca nélküli miniszterrel péntek este visszautazott Jugoszláviába. Elutazása előtt a következőket mondotta a Magyar Távíráti Iroda munkatársának:

— Most, amikor elhagyjuk Magyarországot, különös súlyt helyezünk annak hangoztatására, hogy a legjobb benyomásokkal távozzunk szép országukból. Meggyőződöttünk a magyar mezőgazdaság rendkívül magas színvonaláról és a legnagyobb elismeréssel állapítottuk meg a mezőgazdasági termékek, valamint a mezőgazdasági ipar különböző ágainak fejlettségét és különöségét.

Teleki Pál magyar miniszterelnök a kormányárt értekezletén beszélt arról, hogy Európa minden országát veszélyek környezik

Budapestről jelentik: A Magyar Élet Pártja pénteken este pártértekezletet tartott. Az értekezlet a párt tagjaitól fölvetett 25 felvidéki képviselőt, majd Teleki Pál miniszterelnök indítványára kiegészítették az országos pártvezetőséget. Teleki miniszterelnök ezután tájékoztatta a pártot olaszországi útjáról és az annak során folytatott megbeszéléseiről, hangoztatva, hogy azok a tájékozódás jegyében folytak le. Az értekezletet vacsora követte. Vacsora után ismét beszélt a miniszterelnök és a többi között a következőket mondotta:

— Csak a jó Isten tudja, milyen veszélyek környékeznek még bennünket. Ezt azonban minden ország elmondhatja magáról Európában, kicsi és nagy egyaránt. A legnagyobbak is veszélyes úton járnak, mi is; de ha nem szitjuk el önmagunkat, akkor meg fogunk maradni.

Gleise von Horstenau birodalmi miniszter, mint a Német-Magyar Társaság elnöke kímélte a világháborús német-magyar fegyverbarátságot és a világháború utáni idők történelméből Horthy kormányzó, Mussolini és Hitler szívélyes barátságát.

Tasnády-Nagy András válaszában kímélte a Társaságnak azt a célját, hogy a két baráti nemzet kapcsolatát továbbfejlessze és a politika általi teremtet értékes kapcsolatoknak még nagyobb erőt és értéket adjon.

— Örülök, — mondotta ezután, — hogy itt becsületes, baráti kezet szoríthatunk meg és szeretném, ha meg lennének győződve arról, hogy ha mi most ezt a kezet megszorítjuk, azt soha többé nem engedjük el.

Este a Kaiserhoff-szállóban volt diszvacsoza melyen Mackensen vezértábornagy mondott pohárköszöntőt Horthy kormányzóra, Tasnády-Nagy András Hitler birodalmi vezérre, Gleise von Horstenau a magyar vendégekre, akik nevében Szily államtitkár mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

A német sajtó nagy cikkeiben foglalkozik a Magyar-Német Társaság megalakulásával s a magyar küldöttség fogadtatásával. Kiemelik Tasnády-Nagy András beszédét és különösen azt a mondatot, amely a következőképpen szól:

— Örömmel jöttem a német fővárosba és nagyon fontosnak tartom, hogy a német birodalom éppen ma helyez nagy súlyt a Magyar-Német Társaság megalapítására.

Mademoiselle Docteur, a világháború híres kémnője

Jeta: Nyicy László

Egy nagy francia lap naprágiban azal a hírről lepte meg a világot, hogy „Mademoiselle Docteur”, a világháború egyik leghíresebb kémnője, egy zürichi szanatóriumban meghalt.

— Az elhunyt hölgy, — folytatja a lap, — nem más, mint Annamarie Lesser, a világháború legzseniálisabb német női kémje...

E lakonikus hír felett nemcsak azért nem illik napirendre térni, mert Annamarie Lesser egy egészen rendkívüli egyéniség volt, nemcsak mint kém, de mint nő is, hanem azért sem, mert majdnem ugyanebben az időben egy másik olyan hír is bukkant fel, hogy a híres német kémnőt, mint egy németországi tébolyda lakóját Neuenhofenben temették el.

Melyik hát a valóság, a két hír közül? Talán majd később rájövünk erre is és lehull majd a titokzatosság fátyla, amely mint látni fogjuk, Annamarie Lesser egész lényét élete utolsó percéig takarta.

Egyelőre azonban lássuk, ki volt és hogyan működött ez a híres nő, aki ellentétben többi kollégájával, nem volt szép, de még csak csinos sem és akinek sex appealje, mint a női kémek egyik leghatásosabb fegyvere, inkább eszpríjében és találtkönységében rejlett, mint külsejében.

Amikor az asszony — féje ácsáka lép

Még a holdog hékevilágban történt, hogy egy Winanki nevű német gárdalánuskapitány eljegyezte Annamarie Lessert, egy jelentéktelen, vidéki, becsületes német család gyetlen gyermekét. A fiatalok szép álma azonban füstbe ment, mert a család nem tudta összehozni azt a házassági óvadékot, amelyet a német hadvezetőség is megkövetelt tisztjei házasságkötésénél.

„Brüsszelbe megyek, tartson velem!”

És tényleg! Pár napra rá a párizsi városparancsnokságon egy beteges külsejű, sovány, vékony, fiatal leány jelent meg, aki beteg édesanyjának meglátogatása végett óhajtott Brüsszelbe utazni. Ehhez kérte, mint francia honpolgárnő, a párizsi városparancsnokság segítségét. Még be sem fejezte társalgását a francia ezredessel, amikor egy fiatal kapitány felállva íróasztala mellől, hozzálépett és megszólította:

— Kérem, mademoiselle! Én szolgálatilag ma autón Brüsszelbe megyek, tartson velem.

Annamarie Lesser, a karcsúra összefűzött, most betegesen kinéző, de egyébként virulóan egészséges nő, Pichon kapitánnyal este megérkezett a belga fővárosba.

Pichon úgylátszik, szerelmes lett a „sorsüldözött leányba.” Vakon teljesítette minden kérését, vágyát! Másnap bemutatta neki Austin René belga főhadnagyot, akitől Lesser pontosan megtudta a belga erődök új fegyverzetét és felszerelését, szóval mindazt, amit a német hadvezetőség kért tőle.

A ragyogó elméjű asszonynak az is tudomására jutott, hogy Anglia néhány hét múlva 6 gyalog és 8 lovas dandárt szándékozik átszállítani a Csatornán.

Közben megindult a végzet a maga útján és a német nehéz ütegek, amelyekhez dicsőséges csapatokban magyar ütegek is csatlakoztak, sorra legyőzték a belga erődítéseket. Ebből a dicsőségből Lessert is nagy rész illette meg, mert az ő adatai — és ezt a belga lapok is elismerték később, — nagyban hozzájárultak a sikerhez.

Ezekután Annamarie Lesser minden baj nélkül elérte a német főhadiszállást, ahol 1916-ig tartózkodott.

Új feladatok, új válságos kalandok vártak a most már híressé vált német kémnőre.

Hamis útlevelel ismét Brüsszelben termett, majd a francia front mögé került, hogy a francia hadsereg hangulatát kikémlelje. Mint „francia be-

Winanki tehát megvált a hadseregtől, de hogy éhen ne haljon, kémzolgálatra jelentkezett a német hadvezetőségénél, egyúttal bemutatta feleségét is, „aki vele együtt dolgozik majd a láthatatlan fronton a német haza javára.” 1910-ben Winanki kapitányt felesége is elkísérte Franciaországba, ahol a kapitány a Maas mentén tervezett francia védelmi állásokat kémlelte ki. A sors azonban ezúttal ismét keresztetete terveiket. Kölnben, Winanki hirtelen meghalt. A kétségbeesett és minden anyagi támasz nélkül maradt nő folytatta ott, ahol férje abbahagyta. Elhatározta, hogy kitanulja a kémkedés mesterségét és egymaga szolgálja hazáját a kenyérkeresés e tövises útjain. Ekkor kezdődött Lesser regényes és tündöklő pályafutása. Kisebberedményes működések után azt a feladatot kapta, hogy kikémlelje azokat a nagy belga erődítményeket, amelyek pár évre rá a világháborúban olyan nagy szerepet játszottak. Lesser ezt a feladatot is fényesen megoldotta és ez által nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a német seregek 1914-ben olyan könnyedén lerohanták Lüttich, Namur és a többi belga erődítéseket. Amikor a világháború kirobbant, Annamarie Lesser előtt új, nagy, sorsdöntő lehetőségek nyíltak meg. A hadüzenet Capri szigetén érte őt, aki felettésem utasítására Párizsba ment. Azt a feladatot kapta, hogy a párizsi kémközpont által összegyűjtött rendkívül értékes adatokat hozza el Berlinbe, útközben pedig Brüsszel érintésével jusson el ismét a belga erődítmények területére és kémlelje ki azok fegyverzetét és felszerelését. Ez az elképesztően vakmerő asszony, mint ápolónővér utazott a francia fővárosba, ahol átvette a szükséges iratokat.

— No, de most hogy jut el Brüsszelbe? — kérdezte tőle a párizsi német hírszerzőtisz.

— Azt csak bízva reám, kérem, — válaszolt Lesser hetykén, — majd egy francia tiszt segítségével elérem céloimat.

tegapolónő” sorra járta a frontokat, amikor egy napon egy francia lövészárokban Austin René belga főhadnaggal találta szemközt magát. A főhadnagy — és ezt Lesser azonnal észrevette, — nyomban felismerte őt. A kémnő szemrebbenés nélkül nézett szembe köz. Lessernek azonban „forró lett a francia levegő” és a legközelebbi katonavonattal Brüsszel felé vette útját, hogy azután csatlakozzék a németekhez. De most már helyzete súlyos lett, mert Austin minden lépését követte. Annamariének határoznia kellett, vagy megszökik a vonatról, vagy a vincennesi poternákban, mint kémét kivégzik!

Sötét éjjel volt, amikor Saint Broche állomásnál a robogó vonathól kiugrott. Órákon át kalandozott a mezőkön, a szántóföldeken, amikor végre valahára azt hitte, hogy elérte a német vonalakat. Csalódott! Francia gyalogság vette körül és igazoltatta. De Annamarie Lesser nem olyan anyagból volt gyúrva, hogy kétségbeessék. Sikertől igazolnia magát és... hogy el ne űnjá magát, ismét kémkedett. Ezúttal a francia magasabb parancsnokok neveit írta össze. Pár nap múlva azonban a sors tragikus játéka folytán újból Austin főhadnaggal került össze. De a főhadnagy csodálatosképpen rendkívül kedves volt vele. Mindenüvé elkísérte. Lesser egy regénnyel kezében, amelynek lapjai között titkos feljegyzéseit őrizte, Austin kíséretében egy tó mellett sétált, amikor egy szélrohamban a tó felé sodorta jegyzeteit. Austin a papírszelet után rohant, mialatt az asszony halálsápadtan, földbegyökerezve várta, mi fog most történni. Mint később kiderült, Austin, a kitűnő színész, megtalálván a jegyzeteket, azt elrejtette és így szólt hozzá:

Ha a szél elsodorta a jegyzeteket...

— Sajnálom Madame, a szél a vízbe sodorta jegyzeteit. Mit írt azokra? Szíveskedjék megmondani!

— Párizsi ösmerőseim címeit! — hangzott a hetyke felelet.

Ezekután Austin Annamarie Lessert kémkedés gyanúja miatt letartóztatta.

Ma is rejtély még, hogyan sikerült a világhírű kémnőnek börtönéből kiszabadulnia. Tény azonban, hogy néhány nap múlva a francia-német határ felé egy leányos arcú, fiatal henteslegény bandukolt kolbászokkal dúsan megrakott kosárral kezében. Már alkonyodott, amikor a legényke útját egy nő állotta el, aki így szólt hozzá:

— Hé, fiatalember! Nem látott urrefelé egy hölgyet sétálni? El kell fognom, én ugyanis az antant egyik kémnője vagyok... a deuxième bureau-tól... a híres Lessert hajszoljuk...

A henteslegényke eleinte tréfálkozva igyekezett megszabadulni hű kísérőjétől, de amikor észrevette, hogy az idegen kémnő még tovább akar vele barátkozni, hirtelen elhatározással udvarolni kezdett neki és kérte őt, segítené át a francia határon, mert haldokló édesanyjához siet, aki a határmenti egyik elszázi falucskában él.

A belga kémnőt meghatotta a henteslegényke beszéde és udvarlása és csakugyan, a francia határok közreműködésével átsegítette német területre Annamarie Lessert, a „fiatal henteslegénykét.”

„Mademoiselle Docteur”

Hogy milyen nagy hírnevet vívott ki magának Annamarie Lesser, azt az is igazolja, hogy a háború után két német nő, az egyik egy Schragmüller nevű, vallotta magát „Mademoiselle Docteurnek”, vagyis Annamarie-nak, akit a franciák neveztek el doktorkisasszonynak, mert legtöbbszörre ápolónői öltözetben kémkedett. A valószínűség amellet szól, hogy a neuenhofi tébolyda szerencsétlen halottja a valódi Annamarie Lesser volt akinek idegeit a kémkedéssel járó izgalmas kalandok már a háború vége felé feledték.

Óriás angol ágyú jól leplezett állása a nyugati fronton.

Az árvízszújtotta Óssi-telepen kártyavárként omlanak össze az alámosott vályogházak

A város segítségében reménykednek a telep otthon nélkül maradt lakói

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Kisírtszemű fávadt szegényesruhájú asszonyok kopogtattak be tegnap a szerkesztőségünkbe. Kezükben fényképek: A képeken összedőlt házak, összedőlt kerítések hatalmas csillogó víztenger közepén. Távoli árvízkárosultaknak gondoljuk őket s csak amikor biztató szavainkra beszélni, panaszkodni kezdenek, akkor tudjuk meg, hogy nem is olyan messziről jönnek; mindketten Óssi-telepiek. Az elkéséredés és tanácstalan nyomorúság árja perég ajkukról s könnyes szemmel hálálkodnak, amikor megígérjük, hogy délután saját szemünkkel győződünk meg az Óssi-telepi árvíz pusztításairól.

Átvágunk a Lovásártéren s a vasuti töltésen igyekszünk megközelíteni az Óssi állomás környékét, ahol legnagyobb pusztítást végzett a Pece ősi — és tavaszi áradása. A töltés két oldalán húzódó mélyedés még most is tele van piszkos, szennyes

vizzel s amerre csak széttekintünk a telep házsorai között, hatalmas töcsében csillan meg az áprilidélutáni napfény. Az átomás előtt jobbról, balról összedőlt házak. A vályogfalak romjai között meztelbás gyermekek hajladoznak, szedegetik, takarítgatják az épen maradt vályogokat, cserepeket, téglákat. Hátha még szükség lesz rá... Az egyik ház balkézfelől, kettényilt mint valami hatalmas természetes színpadi díszlet... Összetört piszkos butorok s az árva tűzhely hirdetik, hogy néhány héttel ezelőtt itt még meleg emberi lakhely volt... A mind szélesedő víztengeren át pallókból, csutkákból, vályegből szükséghidakat építettek s azon át közlekednek a telep szegény lakói... Az épen maradt házak fala kimosva s az ablakokig felhúzódó nedveség mutatja még mindig a két hét előtti hatalmas vízállást... Az épületek körül mindenütt tesznek-vesznek az emberek. Kevés ház maradt, amelyiken ne volna tatároznivaló...

„Istállóban lakunk, kegyelemlakhelyen...”

Az átomás előtt várnak bennünket az asszonyok. Szótlanul tekintünk, hol jobbra, hol balra, amikor elindulunk utánuk. Minek itt beszélni. Beszél, s mindenki helyett az elénk táruló pusztulás és nyomorúság.

A Huszonégyes utcában kezdjük el körutunkat. Ráncosarcu, megviselt öreg néni vezet bennünket. Bizony semmi pöz, semmi színészesség mozdulatában, amikor szívről lekapva kezét szétterjeszti s elzokogja magát:

— Nézzék, nézzék meg az urak, ez a mi házuk!

Megrendülten tekintünk az élénkterülő látványra. Hatalmas víztenger közepén romokban hever az egyik takaros kis házacskó. A tetőnek hirtelen hamva sincs, ott uszkálnak a gerenda és deszkaszálak a piszkos töcsében. A falak szétnyitak itt

is. Kölesönkeritenek egy széles fosznideszkát s azt fektetik le hidnak, hogy bejuthassunk a rombadólt ház udvarára. Az egykori lakóhelyiségekből már kihúzódott a víz s be akarunk lépni a nyitott ajtón, de ijedten rettenünk vissza. A szoba földje puha mint az ingovány. Megérkezik a gazda. Hetvenévkörüli egyszerű öreg ember. **Dolmán Sándor**. Napszámos. Vajjon miből fogja felépíteni ezt a kis házat, amiért feleségével együtt egész életén át dolgozott?... Most kegyelemlakhelyen, az egyik jöszivű gazda istállójában laknak három más családdal együtt, akiknek szintén összedőlt a házuk. De ott is csak máig maradhatnak. Kiszemeltek a szomszédban egy lakatlan házat, oda akarnak hurcolkodni. De annak is úgy alámosott falait az ár, hogy életveszedelem beleköltözni...

Megint összedült egy ház!

Ahogy ott állunk s elnézzük a víztenger közepén álló kútkerítést, szaladva jön egy meztelbás kisfiú:

— Az állomás mellett megint összedült egy ház! — kiáltja — s rohan tovább...

Megint összedült egy ház. Egymás után omlanak össze a vályogházak, sőt nem egyet láttunk, amelyiknek téglá, cement volt az alapja s mégsem tudott ellenállni a magasraesepő ár ostromának... Mintegy ötven-hatvan ház hever már romokban a telepen s a veszedelem még most sem mult el, mert a víz még mindig csökönnyösen áll. Nincs hova-merre lefolynia. Azokban a házakban is, amelyek aránylag épen maradtak, csak meztelbás lehet járni az átázott talaj miatt. A butorok valóságosan elsüllyednek a földes lakásokban.

Csak az állomáskörnyéki néhány utcát járjuk végig. A Huszonkettős utcában **Varga Pál**, **Szenvedő Imre**, özv. **Vass Józsefné** és **Magyar János** háza romokban hever. Valamennyien szegény, esa-

lados, sokgyermekes emberek, vagy támasz nélküli öregek. Legtöbbrészüket ha valamikor iparos is volt, most favágó, napszámos, vagy alkalmi munkás. A mindennapira valót is verejtékeztve tudják megkeresni... S most a víz elvitte fejük felől a házfedelet s nincs hely, ahol éjszakai nyugalomra hajtsák fejüket... A Harminekkettős, Harminchármas utcán is végigmegyünk. **Pop Juon**, **Irimie Iuon**, **Darvasi János**, **Oláh Ferenc**, **Purcariu Mihály** és **Kulesár Péterné** háza helyén is csak alaktalan vályoghalmaz, kiálló gerendák hevernek... A házakat, illetve a házak helyének nagyrésztét még most sem lehet megközelíteni...

Mikor lesz itt újra élet ezekben a házakban? Mikor száll ismét kék füstcsík az ég felé ezekből a rombadólt tűzhelyekből?...

Hat család húzódott meg a Kulturházban

A katolikus és a református Kulturház tele van hajléktalannal. Pnyitunk a Katolikus Kulturházba. Fialat menyecske fogad bennünket a földhalmozott butorok, holmik s a padlón játszó gyermekek tömkelegében. Megtudjuk tőle, hogy hat család húzódott meg itt a Kulturházban. Maga milyen vallású? — kérdezzük tőle inkább megszokottságból, mint kíváncsiságból:

— Katolikus?
— Nem — görög katolikus vagyok — feleli csodálkozva. Uglátszik ezt itt nem kérdezték tőle...

...Mert a szegénységnek, a nyomorúságnak nincs vallása és nincs nemzetisége...

Ujra a vasuti töltésen vagyunk s amikor visszatekintünk a lenyugvó nap fényében fárdo házso-

rokra, megint fájdalmasan szakad fel belőlünk s sokszor megismételt kérdés:
— Mi lesz veled Óssi-telep?

Itt segíteni kell!

Hatvan lakóház. A legszerényebb becslés szerint is legalább 25—30 ezer lei szükséges egyetlen ház helyrehozására, illetve újjáépítésére. Tehát akármilyen szerényen is számolunk, egy millió lei is csak szűkösen volna elég a rombadólt házak föl-építésére. De beszélgettünk szegény földresújtott gazdákkal s nevükben bátran mondhatjuk: valamennyien megelégednének 10—15 ezer leies gyorssegéllyel. Ez is jelentős összeg, amiből leígy, ahogy de tetőt ácsolnának fejük fölé...

Érthetetlen a város magatartása. Harminc-negyven leies koldussegéllyel elégitette ki azokat a szerencsétleneket, akiknek semmivé vált otthonuk és tűzhelyük. S kaptak egy jó tanácsot: szeressenek a minisztériumból engedélyt s induljanak el az egész országban gyűjteni. Pedig ha valaki, hát legnagyobbbrészen a város felelős ezeknek s szerencsétlen családoknak a nyomorúságáért.

Máshol is volt árvíz...

A sok keserűség és panasz számszorozódik meg most, amikor a telep házai romokban hevernek. Árvíz nemcsak Nagyváradon és nemcsak az Óssi-telepen pusztított. De nem volt egyetlen hely, egyetlen község, egyetlen város, ahol csupán jó szóval és vigasztalással elégitették ki a sorsüldözött szerencsétleneket. Temesváron, mint ismeretes a Gyárvaros néhány utcáját öntötte el az ár s az itteni háztulajdonosokat meglehetősen anyagi károsodás érte. A falak megrepedeztek, a házak sok helyen lesüppedtek... Ott azonban a város a kártérítések, illetőleg tatározási segélyek kiutalását már meg is kezdte. Az illetők fejenként kétezer leit és ingyen szénszalakot kaptak. A háztulajdonosok kárát esetről-esetre állapítják meg s esetenként részesítik őket segélyben, hogy megkezdhessék a tatározásokat. Pedig ott nem omlottak össze a házak... Nem, mi nem kívánjuk, hogy a mai helyzetben a város vállalja magára az összedőlt házak újjáépítésének egész hatalmas költségét, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy ez a kívánságunk egyenlő a lehetetlenséggel. De azt szeretnénk, hogy a város venné a kezébe ezeknek a szerencsétlen embereknek, ennek a szerencsétlen telepnek a sorsát s akár a város által indított és támogatott gyűjtéssel, akár valami más módon segítsenek rajtuk. Ezernyi mód, ezernyi alkalom kínálkozik erre, hiszen talán egyetlen városban sem működik annyi jótékony-célú egyesület, mint éppen minálunk s ha ezek az egyesületek kellő központi irányítás alatt összefognak, — lehetetlen, hogy eredményt el ne érjenek. A gyűjtés eredményét azonban nem lehet megvárni, mert az Óssi-telepi árvízkárosultaknak már hozzá kellene fogni az építéshez. Tehát mindenképp előtérrel — de gyors segélyről kell gondoskodni!

Bizunk a polgármesterben...

Amikor ezeket a sorokat leírjuk, nem vezet bennünket más, mint a szerencsétlen embertársaink iránt érzett segíteniakarás vágya. S mi bizunk a város vezetésében s különösen **Chirila polgármester** megértésében és sokat tapasztalt jóindulatában. Bizunk benne — s tudjuk, hogy ezeket a sorokat nem vetették hiába papírra!

Marjalaky Tibor

Kétszázöt vagon mennyiségű termény pusztult el a felgyújtott győri gabonaraktárban

Németországba történő szállítás véget tartották raktáron a terményeket

Győrből jelentik: A hatalmas győri raktártűzzel kapcsolatban a **Függetlenség** a tűzvészről írott beszámolójának alcímében azt a megállapítást teszi, hogy rejtélyes jelenségek ezek a Németországnak szállítandó termékek pusztulása körül. Azt azonban a lap már bővebben nem fejtegeti, hogy mire céloz. A teljesen megsemmisült raktárházban 205 vagon termény pusztult el, legnagyobb részben búza, vörös heremag és kávé, amelyet Németországba történő szállítás céljából tároltak a raktártelepen. A kár — újabb megállapítás szerint — meghaladja a másfélmillió pengőt.

Legszebb imakönyvek:

Egy Lant. Imádságos és énekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvaszonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvaszonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	35 "
Waller-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengéltetésűk is könnyen használhatják	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után, Egészvaszonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekekimakönyv	32 "
Megrendelhetők kiadó általunk útján.	

A rekvirálásokról szóló rendelet törvény

(Hetedik és befejező közlemény)

51. szakasz. A vegyes rekvirálási bizottság a beterjesztett panaszok felolvasása után dönt és indokolt esetekben elrendeli a rekvirálási jegyek kiadását.

52. szakasz. A vegyes bizottságok határozatait, a kikézbiztosítástól számított 30 napon belül a központi rekvirálási bizottság előtt semmisségi panaszszal lehet megtámadni, a törvény megsértése, illetékeség hiánya, lényeges mulasztás és nyilvánvaló tárgyi tévedés címén.

Az elsőfokú döntés megsemmisítése esetében a központi bizottság letárgyalja a vitás kérdést és érdemben is eldönti azt, anélkül, hogy újbóli letárgyalás végett visszaküldené.

A központi bizottság minden esetben a felek jelenléte nélkül határoz, a felek azonban írásbeli emlékiratot terjeszhetnek be.

Ha a károsult fél elégedetlen a központi rekvirálási bizottság döntésével, a vitát a rendes szabályok szerinti útra terelheti. Ebben az esetben a rendes bíróságot a központi rekvirálási bizottság döntésének kikézbiztosításától számított 2 hónapon belül kell megkeresnie, mivel ezen határidő elteltével a központi bizottság határozata végérvényes és végrehajtható.

53. szakasz. A végleges formában történt elrekvirálások, valamint a bérérték fejében, mozgósítás, vagy katonai összpontosítás esetében, az elrekvirált javak tulajdonosainak a rekvirálási jegyeke az az ügyosztály bocsátja ki, amelyek a rekvirálást végrehajtották.

A békeidőben eszközölt rekvirálásokról, amennyiben ezek bérlet formájában történnek, a fizetés készpénzben történik.

Abban az esetben, ha egy elrekvirált tárgy bérének értéke meghaladja az illető tárgy értékét, a tárgy átmege a hadsereg tulajdonába és a használati rekvirálás végleges rekvirálássá változik át.

A jelen törvény 15. szakaszában előírt esetekben az elrekvirált személyek díjazása a pénzügyminisztérium révén készpénzben történik, az illető hatóság által összeállított havi fizetési jegyzék alapján, vagy pedig a teljesített szolgálat arányában, ha a szolgálat időtartama egy hónapnál rövidebb.

54. szakasz. A rekvirálási jegyek elszámolása a pénzügyminisztérium által megállapított időben és feltételek mellett történik.

Az elveszített rekvirálási jegyek helyett másodlatokat csak abban az esetben szabad kiállítani, ha a központi rekvirálási bizottság ilyen értelemben határozott és miután az elveszített rekvirálási jegyet a Monitorral Officialban közzétett hirdetmény alapján érvénytelenítették.

A rekvirálási bonok, ha öt éven belül nem mutatják be őket kifizetés végett, elévülnek.

55. szakasz. A nemzetvédelmi minisztérium, a pénzügyminisztériummal egyetértésben szabályozza a rekvirálási jegyek kibocsátását, a ellenőrzés feltételeit és a kifizetésre bemutatott rekvirálási jegyeken szereplő számok valódiságának megállapítását.

56. szakasz. A községi bírák és jegyzők, a rendőr-chestorok és rendőrfőnökök, valamint mindazok a köztisztviselők, akik a rekvirálási munkálatokkal vannak megbízva, a jelen törvény rendelkezéseinek áthágása esetén egy hónaptól négy hónapig terjedő fogházzal és 20—50 ezer lej pénzbírsággal sújtandók. Háború idején ez a büntetés 3—5 évi fogház és 50—100 ezer lei pénzbírság.

Ugyanígy büntetik mindazokat a közalkalmazottakat (agenti), akiket bármilyen rekvirálási mun-

kával bíztak meg, amennyiben a törvény rendelkezéseit áthágják.

Ugyanezek a büntetések alkalmazandók a 9. szakaszban előírt esetekre is.

57. szakasz. Azok a személyek, akiknek a munkaszolgálatát a törvény 35. szakasza alapján elrekvirálták, egy hónaptól 4 hónapig terjedő fogházzal és 2—10 ezer lei pénzbírsággal sújtandók, amennyiben a rekvirálás alapján teljesítendő szolgálatukat megtagadják vagy elhagyják. Háború esetén a büntetés 1—3 évi fogház és 5—20 ezer lei pénzbírság.

58. szakasz. Mindazokat, akik a hirdetmény vagy más úton megállapított időszakonként nem jelentik be az előírt határidőn belül a kijelölt bizottságoknak, vagy hatóságoknak elrekvirálható javukat, egy hónaptól 4 hónapig terjedő fogházzal és az illető tárgyak értékének 15—25 százalékával egyenlő pénzbírsággal büntetendők. A tárgyak értékét a rekvirálási táblázat alapján állapítják meg, ha pedig az illető tárgy a táblázatban nem szerepel, a százalékos pénzbírságot a tárgy vételára alapján számítják ki.

59. szakasz. A rekvirálható és az összeírásai táblázatokban szereplő javak tulajdonosai 2—6 hónaptól terjedő fogházbüntetéssel és az évi rekvirálási tarifában feltüntetett legmagasabb értékösszeg 25—35 százalékának megfelelő pénzbírsággal sújtandók abban az esetben, ha írásban, szóval, dobzóval, kürtszóval, rádió útján, vagy másként történt értesítés dacára sem állítják elő a szemlét és osztályozást végző bizottságok előtt javukat. Abban az esetben, ha a mulasztást a kérdéses javak kicserélése, megrongálása, elpusztítása okozta, a büntetés maximumát kell alkalmazni. Háború esetén 6—12 havi börtön és 30—40 százalékos bírság a büntetés.

60. szakasz. Amennyiben a rekvirált javak tulajdonosát az előbbi szakaszban említett módon a közigazgatás, vagy katonai hatóságok felhívták, hogy egészben, vagy részben adja át a rekvirált javakat, vagy ezek használatát és a tulajdonos nem küldi el, nem állítja elő, vagy nem bocsátja át használatra a megjelölt helyen és időben, a rekvirálás idején talált állapotban a kérdéses javakat, 6—12 hónapig terjedő fogházbüntetés és 30—40 százalékos pénzbírság alkalmazandó.

Elrejtés, megsemmisítés, vagy kicserélés esetén a büntetés maximuma alkalmazandó. Háború esetén 1—3 évig terjedő börtön és 40—60 százalékos bírság a büntetés. Minden esetben szükség esetén bírósági határozat bevétele nélkül karhatalom vehető igénybe.

61. szakasz. Az előbb említett esetekben, ha a rekvirálásra kerülő javak valamely intézmény, vagy magánvállalat tulajdonát képezik, a büntetés tényleges vezetőik, vagy az ellen alkalmazandó, aki megbízást kapott a kérdéses szolgálatra. A büntetés valamennyi ellen kiszabható, ha egyformán bűnösöknek találtatnak.

62. szakasz. Azt a katonai, vagy polgári személyt, aki illetéktelenül rekvirálást rendel el, vagy foganatósít, vagy felhatalmazás esetén visszaéléseket követ el, 6 hónaptól 2 évig terjedő fogházbüntetéssel és 10.000—50.000 lei pénzbírsággal kell sújtani. Háború esetén jelen büntetés kétszeresére emelkedik.

63. szakasz. A bűnügyi eljárás megindítására szolgáló kérvényt a jelen törvényben megjelölt bűncselekmények esetén a hadkiegészítő, vagy illetékes területiális parancsnokság jogosított elkészíteni. Az illetékes bíróság béke idején és ostromállapot esetén a katonai törvényszék, háború idején pedig a hadbírság, mely gyorsított eljárással ítél.

64. szakasz. A bűncselekményekről felvett jegyzőkönyvet az illetékes szervek a hadkiegészítő, vagy területiális parancsnoksághoz terjesztik, mely az illetékes katonai törvényszéktől kéri az eljárás megindítását.

XII. FEJEZET

66. szakasz. Jelen törvény rendelkezéseinek megfelelően végrehajtási utasítás fog megjelenni.

67. szakasz. Jelen törvény rendelkezéseivel ellentétes minden más intézkedés hatályát veszti.

(Vége.)

Néhány érdekes mozaik a francia politikai életről...

*

Reynaud francia miniszterelnök és külügyminiszter kormányrajtása után üzent a francia munkásoknak is: Azt üzent neki, hogy a munkásokat senki sem fogja háborgatni a kommunista tanok miatt. A francia kormány nem a kommunista tanok ellen küzd, hanem a külső és belső árulás ellen. Ezt könyörtelenül el fogják tiporni...

*

Április negyedikjének az estjén Reynaud miniszterelnök angolnyelvű rádiószózatot intézett az amerikai néphez. Beszédében ezeket is mondotta:

— Azt a békét, amelyről a Maginot-vonalon túl a nemzetiszocialisták beszélnek, jól ismerjük: Varsó és Prága szomorú békéje az. Egy ilyen béke, ha ugyan megérdemelné ezt a nevet, az egész emberiséget eddig még nem tapasztalt veszedelmek tenné ki. Azoknak a keresztény elveknek a végleges letűnését jelentené, amelyeket a pápa húsvétkor is oly nagy erővel hangoztatott...

*

Ugyanebben a beszédében még ezt is mondotta:

— Franciaországról jogok most Önöknek beszélni. Franciaország és birodalma sok dolgot jelenthet, a többek között bizonyos életformát is. Nálunk mindenki szabadon gondolkozhatik és felelem nélkül nyilváníthatja gondolatait. Ha a vélemények annyira különböznek, ebben nem valóunk semmi elvetendő. Ellenkezőleg: büszkék vagyunk erre a csodálatos francia változatosságra...

*

A francia kommunista képviselők pöre már régóta húzódik. Most szerdán hirdették a katonai törvényszék ítéletét a 14 képviselő pörében. Közülük huszonhatot egyenként öt évi börtönre és 4—4 ezer frank pénzbüntetésre ítélték. A kommunista párt feloszlása után alakult „munkások és parasztok pártjának” titkárát ugyancsak öt évi börtönre és ötezer frank pénzbüntetésre ítélték. A kommunista képviselő esetében a bíróság enyhítő körülményeket vett tekintetbe, ezért öket egyenként négy évi börtönre ítélték csak a Berenger-törvény kiváltságával. A kiváltság értelmében azonnal szabadon bocsátották őket, azonban kényszerlakhelyen kell tartózkodniuk.

Kilenc vádlottat távollétükben ítélték el egyenként öt évi börtönre és 5—5 ezer frank pénzbüntetésre.

(k. n.)

Az április havi légvédelmi előadások sorrendje Oradeán

Nagyvárad város polgármesteri hivatalának MONT irodája közli hogy április hó folyamán a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

Április 8-án I és J kezdőbetűsök.

Április 9-én K kezdőbetűsök.

Április 10-én L kezdőbetűsök.

Április 11-én M kezdőbetűsök.

Április 12-én N kezdőbetűsök.

Április 13-án O kezdőbetűsök.

Április 15-én P kezdőbetűsök.

Április 16-án R kezdőbetűsök.

Április 17-én S kezdőbetűsök.

Április 18-án T és U kezdőbetűsök.

Április 19-én V kezdőbetűsök.

Április 20-án Z kezdőbetűsök.

A légvédelmi tanfolyamokat a fenti napokon délelőtt 9 órától 11 óráig tartják a Katolikus Kör nagytermében. A tanfolyamon való részvétel kötelező a város minden lakosára 7 évtől 60 évig, azoknak a kivételével, akikre a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakasza vonatkozik. A kiknek gázálarca van, az álarcot vigyék magukkal a tanfolyamra, a kitűzött időben jöjjenek, mert az ajtókat bezárják, hogy a későn érkezők ne zavarják az előadást. Mindenki hozza magával légvédelmi könyvecskéjét és a szelvényre vezesse rá a könyvecske számát. Azok ellen, akik a légvédelmi tanfolyamokon nem vesznek részt, a légvédelmi törvény intézkedései alapján szigorú eljárás indul.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses
kivitelben, kapható kiadó-
hivatalunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára
2'50 lei, a kisebbmértűek (14×23 cm.)
ára 1'50 lei.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Oradea, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Délvidék: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hónapra 75 lej.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még élénk északi, északkeleti szél, több helyen eső, némely helyen talajmenti fagy.

A SATUMAREI BELVÁROSI ROMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG BUCSUJA FIEDLER ISTVÁN MEGYESPÜSPÖKTŐL. Satumare-Szatmár. Saját tud. A belvárosi római katolikus egyháztanács most megtartott ülésén Fiedler István püspöknek az egyházmegye éléről való távozásával kapcsolatban meghatározó módon adtak kifejezést az egyházközség búcsújának. Ilosvay Lajos apátkanonok, egyházi elnök melláta Fiedler István püspök emberi és egyházkormányzói nagyságát és arra kérte a Gondviselést, hogy ilyen vezető állítson az egyházmegye élére. Ezután az egyházi elnök, dr. Glatz József ügyvéd, az egyháztanács elnökének elhunytáról emlékezett meg könnyes szavakkal. Az elhunyt elnök helyébe Bodnár Károlyt választották meg, míg a megüresedett tanácsosi helyeket pótlagokkal töltötték be.

EGYHÁZI ÉS ISKOLAÜGYEKET INTÉZNEK BUCURESTIBEN A MAGYAR EGYHÁZPÖK. Bucurestiből jelentik: Várhelyi János református püspök és Varga Béla dr. unitárius püspök a fővárosban tartózkodnak. A két egyházfő különböző egyházi és iskolaügyekben jár el az egyes minisztériumokban.

Halálozás. Nagyszentmiklóson elhunyt Heim József nyolcvankilenc éves maganzó, a gróf Nákó-féle uradalom negyven éven át volt jószágkormányzója. Gyászolják fiait, Heim Ernő dr. temesvári városi tanácsnok és Heim Géza tábornok (Magyarország), akit a világháborúban a Mária Terézia-renddel tüntettek ki s ezzel kapcsolatban bárói címet kapott, valamint az elhunytak leánya, Margitta Viktornak, az Aranka Társulat igazgatójának özvegye, született Heim Ilona.

A gyermekvédelem, mint iskolatantárgy. Satumare-Szatmár. Saját tud. A Szamos-tartomány egyetlen mezőgazdasági iskolája tudvalevően Nagysomkúton működik. Az iskola női tagozata most nyílt meg ünnepélyes keretek között. A megnyitón Mateescu Constantin tartományi iskolaügyi főfelügyelő is megjelent. A női tanfolyam tantárgyai között az anyanyelvi és csecsemővédelem is szerepel. Ez az intézkedés is beletartozik abba a nagyszabású mozgalomba, amelyet a gyermekhalandóság leküzdésére indítottak.

Magyarország legrégebb templomrendező és zászólókészítő vállalata

SZOBROK

feszületek, rózsafüzérek, plakettek, szentképek stb. legelőcsőbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41. sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

75 éves cég.

A NÉPKISEBBSÉGI ÚJSÁGÍRÓK EGYESÜLETÉNEK ORADEAI-NAGYVÁROSI CSOPORTJA hétfőn, április 8-án este kilenckor tartja közgyűlését az Újságíróklubban. A közgyűlésen szóba kerülő tárgyak fontosságára való tekintettel kérem a tagtárs urak teljes számban való megjelenését. T a b é r y elnök.

MILLIÓS REPÜLŐBÉLYEG VISSZAÉLESEKET LEPLEZTEK LE EGY BOTOSANI NAGYKERESKEDESBEN. (Bucuresti.) A repülőbélyeg ellenőrzését végző szervek váratlan vizsgálatot tartottak a Baratz és Veisberg botosani nagy szövetkereskedésben és megállapították, hogy a cég a számlák, megrendelőlevelek és fizetési könyvek felbélyegzése körül többmillió lei kárt okozott a kincstárnak. Az eljárás folyik.

FONTOS SAJTÓ- ÉS KULTURTANÁCSOSI KINEVEZÉSEK. Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap közli: Ion Dragu volt sajtóigazgatót a párizsi román nagykövetséghez sajtótanácsosnak nevezték ki. D. I. Miciorát berni sajtótanácsosnak nevezték ki, R. Anastasiut pedig Belgrádba ugyanebben a minőségben. D. V. Radut budapesti sajtóelőadókat nevezték ki, M. Balta eddigi budapesti sajtóelőadót Pozsonyba helyezték át ugyanebben a minőségben. Ezenkívül miniszteri rendelettel a párizsi román nagykövetséghez három, a londoni követséghez egy, a berlini követséghez négy, a berni követséghez egy kulturális tanácsost, illetve tiltárt nevezték ki.

Zürichi nyitás. Párizs 9.04 fél, London 15.96, Newyork 445.87, Brüsszel 75.97 fél, Milánó 22.50, Amszterdam 236.77 fél, Berlin 178.70, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 212 fél.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O. F. M. missziós beszédei I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó. Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

Jóváhagyták a timiși királyi helytartóság s a területén lévő városok költségvetését. Timișoara-Temesvár. Saját tud. Ci u pe Gheorghe dr királyi helytartósági vezértikár Bucurestiben járt s kieszközölte a helytartóság új költségvetésének jóváhagyását. Hasonlóan jóváhagyták a helytartóság területén lévő megyezshelyi városok s a fürdőhelyek költségvetését. A helytartóság költségvetése, mint már jelentettük, közel háromszázmillióra, pontosan 292.386.679 leire rug. A rendes bevételek összegének tizenöt százalékát — huszonötmilliót — a bevonultak családjainak segélyezésére fordítják. A városok és fürdőhelyek ugyancsak jóváhagyott költségvetése a következő végösszegekkel zárul: Temesvár százhatsvan millió, Arad kilencvenkét millió, Lugos közel huszonkét millió, Oravica hét és félmillió, Buziás, fürdő 3 millió 759 ezer 611 lei. Herkulesfürdő 739 ezer 377 lei, végül Déva városi tízmillió lei. Itt említjük meg, hogy a hivataloslap 79. számában megjelent rendelkezés értelmében a közmunkák kiadásának és végrehajtásának alakításait egyszerűsítették. A királyi helytartóságokat felhatalmazták, hogy sürgős munkálatok költségeit kiutalhatják a megyefőnökségeknek, valamint kisebb előlegekre is utalványozást adhatnak.

VIZ ALATT ÁLL HETSZÁZ HEKTÁR SZÁNTÓFÖLD CRAIOVA-MEGYÉBEN. Bucurestiből jelentik: Az árvíz Craiova-megye déli részén nagy károkat okozott. Így a calafat-ciuperceni Vechi Cetate közötti út teljesen víz alá került és a közlekedés megszűnt. Közel 700 hektárnyi terület került víz alá, ebből 200 hektár búzával és árpával van bevetve. A Duna vízállása tovább emelkedik. A kár igen nagy.

* **A vesék megbetegedéseinek kezelésében** a tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz, mint gyors, biztos és rendkívül enyhén ható segítség, gyakran rendkívül fontos segédanyag. Kérdezze meg orvosát.

PORRÁÉGETT ÖT HÁZ BRAILÁBAN. Brailából jelentik: Csütörtökön reggel a Pruhovei-utcában nagyarányú tűzvész pusztított, melynek során 5 épület teljesen leégett. Az anyagi kár több, mint tízmillió lei.

Negyvenkilométerre kell utazni fürödni egy város lakosságának. Salonta-Nagyszalonta. Saját tud. Nagyszalonta 16 ezer lelket számláló lakosságát az a veszély fenyegeti, hogy egyetlen gőzfürdőjét május elsején bezárják. A városnak nincs vízvezetéke és így természetesen fürdőszobák nincsenek a házakban. A városvezetésnek annak érdekében, hogy egészségügyi szempontból annyira fontos gőzfürdő működését biztosítsa, három évvel ezelőtt megállapodást kötött a fürdő tulajdonosával, Dancea Jakob akkori nagyvárosi alpolgármesterrel, hogy a gőzfürdő fenn tartását tíz éven keresztül, évi huszonegy vagyonfa ellenértékével támogatja. Ennek ellenében a tulajdonosnak korszerűsíteni kellett volna a fürdőt. Dancea halogatta a szerződésbeli kötelezettség teljesítését és a város végül is közigazgatási uton felhottotta a szerződést. Ezek után Dancea hárbeadta a gőzfürdőt és az új bérlet abban a hitben, hogy a város támogatni fogja, elvégeztette az átalakítási munkálatokat. A város azonban nem akart tudni a segélyezésről. A bérlet ezután veszteségeire való tekintettel közölte a várossal, hogy május elsején bezárja a gőzfürdőt, ha nem biztosítják részére a városi segélyt. Ha a bérlet szándékát végrehajtja, úgy a nagyszalontaiaknak Nagyváradra kell menniük, ha fürödni akarnak.

Tiznap haladék a légvédelmi pincéket jelölő táblák kifüggesztésére

Az oradeai háztulajdonosok tisztelgése Gritta Ovidius rendőrkezesnek

Az oradea-nagyvárosi Háztulajdonosok Szövetsége küldöttséggel jelent meg Gritta Ovidius rendőrkezesnek. A küldöttség a Szövetség üdvözlését tolmácsolta és köszönetének adott kifejezést a légvédelmi rendelkezések tárgyában a polgárokkal szemben tanúsított előzékenységeért. A küldöttség egyben feltárta a kezes elött még a jelenlegi rendelkezésekkel szemben is jelentkező nehézségeket. Utalt arra, hogy sok háztulajdonosban nincsen pince, más házakban viszont a pincék, mint suterén helyiségek, lakások céljaira vannak igénybevéve, ismét másoknál a lakásokhoz tartozó fűtőkamrák vannak azokban elhelyezve.

Ezekben az esetekben tehát a háztulajdonosok képtelenek azokat bérletiktől visszaszerezni, úgy hogy a háztulajdonos igen sok esetben saját hibájukon kívül nem tudnak megfelelő pincékhelyiségeket az óvóhelyek céljaira kijelölni.

A rendőrkezes igaz megértéssel hallgatta meg az előterjesztéseket és a felmerülő nehézségeket kölcsönös jóakarattal leküzdhetőnek jelentette ki.

Az óvóhelyek megjelölésére előírt táblák tárgyában a küldöttség azt a felvilágosítást kapta, hogy ezeket a táblákat a ház külső falára minden háztulajdonos tartozik kifüggeszteni és az óvóhelyek megközelítésére a táblák és a nyilak megfelelő alkalmazásával feltétlenül biztosítani kell.

Erre a célra kizárólag a tűzbiztos zománcozott táblák és jelző nyilak használhatók fel. A jelzőtáblák kifüggesztésére a rendőrkezes a küldöttség vélemére 10 napi halasztást engedélyezett.

Byrd tengernagy sikeres délsarki felfedező útja. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök kijelentette, hogy Byrd délsarki expedíciója teljes sikerrel járt. A tengernagy most utban van hazafelé. A két kiépített támaszpont még ötven ember maradt, akik az időjárás javulása után térnek vissza.

Üzemi szerencsétlenségek. Bucurestiből jelentik: Ploesti közelében egy petroleumkut kigyullt. Megfeszített munkával sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni, úgy hogy a szomszédos kutakat megmentették. A tüzet a dinamóhál ki-pattanó szikra okozta.

Brüsszelből jelentik: A brüsszeli lőszergyárban robbanás történt. Egy vegyész mérnök és egy munkás meghalt.

MENNYI ÉLELMISZERT VITT BERLINBE A MAGYAR VÁLOGATOTT? Budapestről jelentik: A magyar válogatott labdarúgó csapat pénteken elutazott Berlinbe, hogy vasárnap megmérkőzzék a német válogatottal. A magyar csapat 14 kiló szalámit és kolbászt, 2 kiló vajot, 12 kiló kenyeret, 15 kiló almát vitt magával!

Felrobbant a dinamit a kőbányamunkás kezében. Mereurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud. Kőpacz János csikszentdomokosi lakos, az ottani kőbányában dolgozott. A robbantásra kiadott dinamittal játszadoni kezdett, mire az hatalmas dörréssel felrobbant és súlyosan megsebesítette a munkást. Kórházba szállították. Állapota súlyos.

HOTEL CORVIN BUDAPEST
VIII. Csokonai-utca 14 Nemzeti Színháznál.
Családi szálloda a város szívében
Ujjonnan berendezve. Közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szoba P. 3, kétágyas P. 6.

Szolgáltatós gyógyszerterárok Oradean:

Szombaton éjjel a következő gyógyszerterárok tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Giorogarin No. 1. Telefon 13-26.
Órangyal, Str. Alexandri.
Groszlan, Piata Mihaj Viteazul 14. Telefon 23-36.

Szent István, Str. General Holban.
Aranysas, Piata Uniri No. 6. Telefon 25-74.

Vasárnap Nagyváradon a következő gyógyszerterárok tartanak szolgálatot:

„Szent Antal” Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 18-53.
„Kigyó”, Piata Regina Maria. Tel. 23-82.

„Csillag”, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-41.
„Aranykereszt”, Piata Uniri (Szigetköz) és Barla, Telefon 26-52.

„Diana”, Str. Astra No. 18. Telefon 32-57.

MAKAS FEJFÁJÁS ELLEN: BERETVÁS pasztilla!

Egy ősi templom megsegítése...

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Kétszázötvenhét esztendővel ezelőtt szentelték föl Szent László király tiszteletére Várad egykori székesgyházát a mai újvárosi plébániatemplomot. Emberemlékezet óta áll ez a templom a Körös partján s az ősi falak között egyaránt megnyugvást, vigasztalást kapott és kap naponként ezer és ezer ember. Kevesen haladnak el a legsürgősebb mindennapi robot közepett is a templom előtt anélkül, hogy egy rövid pillanatra be ne siessenek s a bátortást, buzditást és áhitatot sugárzó ősi falak közül mindenki vidámban arccal, keményebb akarral, nyugodtabb lélekkel jön ki.

Emberemlékezet óta itt áll ez a templom s mondhatjuk bátran, hogy valláskülönbőség nélkül mindnyájan megszerettük. S éppen azért, mert annyira a szívünkhöz nőtt s annyira a miénknek érezzük, most, amikor a kemény évszázadok nyoma mindjobban mutatkozni kezd rajta, most, amikor a külső tatarozás után belsejének javítására, alakítására és szépítésére is szükség van, bizonyára nem zárkózik el senki és tehetségéhez mérten hozzájárul a templom belsejének javításához. A javítási munkálatok már megkezdődtek s huszóra a főoltárt és a főoltár világítását teljesen rendbehozták. Egész sor javítási munka volna még hátra, azonban a szűkös viszonyok miatt a plébániának úgyszólván semmi anyagi alapja nincs a munkálatokra. Az újvárosi plébános azonban bizik a hívek nagylelkűségében s áldozatkészségében, azért szeretettel kéri mindazokat, akik szeretik és becsülik ezt a templomot, hogy adományukat, akár a templom perseyéibe, akár a sekrestyébe, vagy a plébániahivatalba juttassák el. (Oradea Parochia Rom. Cat. Orasul Nou.)

Egyben itt közöljük a templom javítására befolyt eddigi adományokat: Mellau István 1000, Jó Lajos 350, Acher Ödön 100, N. N. 100, J. G. 100, Sarkady Béláné 100, özv. Schmidt Béláné 200, Lukács Sándor 100, özv. Székely Lajosné 100, özv. Sára Jánosné 100, Lilin Ferencné 100, Murányi József 100, N. N. 100 lei.

Temetések. Hoblea Éva szül. Popa 88 éves korában Váradszőlős községben elhunyt. Temetése szombaton lesz. — Vlosz József nyug. CFR gépész 75 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Morga-hól a Rulikovszky-temetőbe. — Benje Gavril 22 éves korában elhunyt Ürgöd községben. Temetése április 7-én délután 2 órakor lesz. (Caritas.)

A RUHÁZATI, TEXTIL, KALAPOS és a hozzájáruló céh munkásai és munkásnői e hó 9-én este 8 órai kezdettel nagygyűlést tartanak. A vezetőség.

Életfogytiglani fegyház vár a satumarei közrendőr gyilkosaira. Saját tud. Laza Gavril szatmári közrendőr gyilkosait: Laza Gavrilné és Sarzea Ioant átkísérték az ügyesség fogházába. Az ügy iratai jelenleg az első számú vizsgálóbírószágon fekszenek. Mint jelentették, Lazané és Sarzea éjszaka álmában fojtogatni kezdték, majd egy baltával többször fejbeverték Laza Gavril. A holttestet egy pokrócba csomagolva, a megáradt Szamosba dobták. A vizsgálóbíró előtt a tettesek tagadni kezdték korábbi beismerő vallomásaikat, de a bizonyítékok minden kétséget kizáróan ellenük szólnak. Most derült ki, hogy a gyilkosság után Sarzea magához vette áldozatának szolgálati revolverét, amelyet egy barátjának helyezett el. A fegyver már a rendőrségen van. A gyilkosokra egyébként az új büntető törvénykönyv életfogytiglani kényszermunkát ír elő.

NEGY TÖRSZURÁSSAL SÜLYOSAN MEGSEBESÍTETEK EGY ANGOL MAGASRANGU BÍRÓT. London. *Burgis*, manchesteri felebbviteli törvényszéki bírót, amikor a pályaudvarra hajlatott, hogy vasuton hazautazzék, egy férfi négyizben törrel hátbaszúrta. A bírót súlyos sebeivel kórházba szállították. Állapota súlyos. A merénylőt letartóztatták.

Huzella Irén előadó-estéi

Erdekes és nem mindennapi vállalkozásba kezdett Huzella Irén, az erdélyi színjátszás még nem is olyan régen nagy népszerűségű művésznője, aki, mint előadóművésznő is, nem egyszer tett hangos siker mellett bizonyosságot arról, hogy a magyar költők verseit hivatottan interpretálja. Huzella Irén most visszatért az előadói dobogóra és a tavasz elején erdélyi körutra indul. Ennek a körutnak célja az, hogy a fejlődő erdélyi katolikus lírát tolmácsolja a közönség előtt és megismertesse azokat a költőket a szélesebb közönségrétegekkel, akik az igazi költészetet, az emelkedettebb lírai szellemet reprezentálják. Műsoron az erdélyi költőkön kívül: Savonarola egyik csodálatos szép alkotása szerepel Pakocs Károly fordításában, azután Mécs László, Sik Sándor, Harsányi Lajos, Reményik Sándor, Eröss Alfréd, Dsida Jenő remekbekészült Eminescu fordítása. Huzella Irén versei és a nem katolikusok közül Berde Mária, aki egy székelyballadaszerű, gyönyörű alkotásával szerepel a műsoron. Huzella Irén előadó körutját Temesváron kezdi meg, ahol e hó huszadikán mutatkozik be a Magyar Ház pódiumán, azután Csíkszeredán, Gyergyószentmiklóson, majd Nagyváradon is a közönség elé lép. Az előadó körutat erdélyszerte nagy érdeklődés előzi meg s ennek részletes ismertetésére még visszatérünk.

A céhek rendelkezésére bocsátották a volt Ipartestület helyiségeit

Május 1-én nyílik meg a céhek oradeai székháza

Saját tud. A nagyváradai céhek vezetőségeinek közbenjárása folytán a munkaügyi minisztérium a volt ipartestület Cuza Voda-utca 8. szám alatti bérházát, melyben mintegy 20 szobát magában foglaló lakások vannak, a céhek rendelkezésére bocsátotta.

A céhek vezetősége a helyiségek felosztása tárgyában közös értekezletet tartottak és megállapodtak, hogy 5 szobában egy közös játéktérmet, míg a többiekben irodákat és gyűlési helyiségeket rendeznek be.

A helyiségek május 1-én ünnelme ki és az átalakítási költségeket a munkaügyi minisztérium a munkaalaphól a felterjesztett költségelőirányzatból fogja kiutalni. Az iparosságnak az a kívánsága, hogy a volt ipartestületi vagyonok visszakapóuljenek az iparosság birtokába, ezzel egy lépést haladt előre.

Nagy anyagi megkönnyebbülést jelent a céheknek a helyiségek díjmentes használata.

Temetéseket csakis

régi közismert helybeli szakembernél rendeljen. Legszebb, legdiszesebb és legpontosabb kegyeletteljes temetéseket legolcsóbban az

Erdélyi Sándor „Concordia“

vállalata végzi. Minden mellékköltségek előleg nélkül eljár és kifizet és semmi pótdíjat nem számít. Temetési költség részletekben fizethető. Felszerelése és áruja izléses, finom és uri. Olajos papírból ragasztott koporsót, deszka géniust nem tart.

* **Szenvedő, beteg asszonyok** gyakran már egy kis pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvízzel as nagyon könnyű, lágy béltürelést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

Lázasan folynak az előkészületek a bucaresti magyar népművészeti és háziipari kiállításra

Bucurestiből írják: Mint az olvasóközönség a lapokból már értesült, a Magyar Népközösség bucaresti tagozatának női alosztálya május 9—13. napjain nagyszabású népművészeti és háziipari kiállítást rendez. Az előkészületi munkálatok napról napra gyorsabb ütemben haladnak előre és az érdeklődés országszerte mindinkább fokozódik. Erdély minden részéből egymásután érkeznek a részvételi ajánlatok és megkeresések, miáltal a kiállítás változatos és értékes anyagának összehordása máris biztosítva van. A rendezőbizottság azonban azt akarja, hogy a romániai magyar népművészet és háziipar egyetlen jelentős terméke se maradjon ki. Ezért még egyszer felhívja mindazokat, akik kiállítani óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat a kiállítandó tárgyak pontos körülírásával legkésőbb április 15-ig közöljék Csiba Lajos, Bucuresti, III, Str. Armenească 71. címre. A rendezőség köszönettel fogad olyan tárgyakat is, amelyek nem eladók, hanem csak a kiállítás szépségét emelik.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményvel:

— **A Dalol a Volga további előadásai.** Az a fokozódó siker, amely a Dalol a Volga operett minden előadását kíséri, szinte páratlan a maga nemében. Az operett jött és győzött. A Dalol a Volga további előadásai szombaton délután 6 és este 9. vasárnap délután 3 és délután 6, kedd este 9, valamint a jövő szombat délután 6 óra, mindenkor rendes helyárrakkal.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap 3 előadást tart a színház. Délelőtt 11 órakor matinén, olcsó helyárrakkal Farkas Imre énekes, zenes, táncos diákoperettje van műsoron, míg délután 3 és 6 órakor a Dalol a Volga operett folytatja diadalmas utját. — Vasárnap este román előadás van a színházban és ezért a magyar társulat előadást nem tart.

— **Hétfőn egész nap nincs előadás.**
— **Csárdáskirálynő.** Kedden délután 5 órakor olcsó helyárrakkal Kálmán Imre örökbecsű operettje a Csárdáskirálynő van műsoron, a társulat legjobb erőinek fölléptével.
— **Kedden este 9 órakor** Dalol a Volga operett 7.ik nagyszerű előadása lesz, teljesen a bemutatott előadás szerint.
— **Drótostót és Szőkik az asszony** a jövő héten esti előadásokban, míg Málnás Miska, Marica grófnő, Leányvásár, Nyitott ablak délutáni előadásokban lesz műsoron.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: matiné: Igló diákok. (Teljesen új betanulással. Olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap délután 3 órakor: **Dalol a Volga** (Rendes helyárrakkal.)
Vasárnap délután 6 órakor: **Dalol a Volga**. (Rendes helyárrakkal.)
Vasárnap este 9 órakor: Román előadás.
Hétfőn román előadás.
Kedd délután 5 órakor: **Csárdáskirálynő** (Olcsó helyárrakkal.)
Kedd este 9 órakor: **Dalol a Volga**.
Szerda délután 6 órakor: **Málnás Miska**. (Olcsó helyárrakkal.)
Szerda este 9 órakor: **Drótostót**.
Csütörtök délután 5 órakor: **Maricza grófnő** (Olcsó helyárrakkal.)
Csütörtök este 9 órakor: **Szőkik az asszony**.
Péntek délután 5 órakor: **Leányvásár**. (Olcsó helyárrakkal.)
Péntek este román előadás.
Szombat délután 3 órakor: **Nyitott ablak**. (Olcsó helyárrakkal.)
Szombat délután 6 órakor: **Dalol a Volga** (Rendes helyárrakkal.)
Szombat este 9 órakor román előadás.
— A fenti előadásokra jegyek hétfőtől má válthatók a színház baloldali elővételi pénztáránál.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: ASSZONYOK.
DORIAN: JESSE JAMES, A NÉP BALVANYA

Inog a talaj az árvák talpa alatt

Egy szegény árvaház küzdelme a fennmaradásért.

Hogyan élnek és hogyan dolgoznak az Erzsébet Árvaház falai között?

Oradea-Nagyvárad, április hó.

Régimódi, húzós csengővel jelezzük, hogy be szeretnénk menni. Ilyen régimódi különben az egész külseje annak a földszintes épületnek, mely az Árvaház-utca Schlauch-tér felőli sarkától az utcának mintegy a közepéig húzódik, s mely a római katolikus „Erzsébet Árvaház”-nak ad otthont.

Rendesöltözötű, tiszta, kedvesarcú kislány nyitja ki a kémlőablakot, hogy megtudja, kit keresünk: s már küldi is Aloisia testvért, az árvaház lelkes vezetőjét. Nemcsak holmi elkoptatott jelzőkért használjuk itt ezt a szót, hogy „lelkes”, alig váltunk ugyanis néhány szót Aloisia testvérről, már érezzük, tudjuk, hogy ő nem csupán vezetője, de igazi lelke ennek az intézetnek, melynek létét, fejlődését, virágzását teljes mértékben a maga szívügyének tekinti. Édesanyja ő ezeknek az árva gyermekeknek. Tulajdonképpen nem is árvaház ez itt, hanem kedves, boldog, megelégedett család, melynek minden tagja igaz lelkesedéssel dolgozik egymásért, az egész családért, s a legnagyobb szeretet hangján beszél a másiktól.

Az mondjuk: boldog és megelégedett. És ez így is van, pedig...

Pedig:

— Csak a jó Isten és mi tudjuk, mennyit küzdünk! — mondja Aloisia testvér, mikor az kérdezzük, milyen anyagi forrásokból táplálkozik ez a szép és nemes intézmény. — Pénzalapunk egyáltalában nincs. A Bihar megyei Nőegylet időnkénti gyűjtéséből jutunk némi pénzhez. Ma azonban a gyűjtések sem hoznak nagy eredményt, hiszen anynyiféle célból folyik itt is, ott is gyűjtés, hogy lassanként az emberek adakozó kedve, de még inkább lehetősége, teljesen kimerül. Régebben voltak a Nőegyletnek műsoros rendezvényei, teadélutánjai, kerti ünnepélyei, amelyek mégis csak biztosítottak számunkra némi anyagi támogatást. Ma azonban már ezeknek a megrendezése is súlyos és néha leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

Két mondat, amely ezzel a szóval kezdődik: — „sajnos...”

— Hány gyermek van most az árvaházban? — kérdezzük.

— Sajnos, — hangzik a válasz, — csak tizen-négy. Régebben volt már huszonnyolc is. De ma tizen-négynek az eltartása kerül annyiba, mint régen a kétszerezésének. Minden téren nagyon össze kell húzódnunk.

— S taníttatják a leánykákat valamilyen foglalkozásra, mesterségre, hogy amikor majd tizen-nyolc éves korukban kikerülnek innen, zökkenő nélkül bekapcsolódhassanak a külvilági életbe?

A válasz ismét ezzel a szóval kezdődik:

— Sajnos, most nem taníttathatjuk őket. Csak a kötelező elemi iskolai osztályokat végeztetjük el velük. Persze, ennek is tisztán anyagi természetű okai vannak. Nincs ugyanis módunkban személyzet tartani az egyetlen szakácsné kivételével, úgy-hogy — a főzésen kívül — minden egyéb munkát: mosást, takarítást, vasalást, felszolgálást, stb. a gyermekekkel közösen kell elvégeznünk. Mind-azt pedig nemcsak itt, az árvaházban, hanem a Lujza-otthonban is. De dolgoznak is ezek a gyermekek olyan szorgalmasan, fáradhatatlanul, hogy ösztönözten mondhatjuk: megdolgoznak mindazért, amit az árvaházban kapnak!

Erről különben magunk is meggyőződhetünk: Beszélgetés közben a hosszú folyosón, melynek cementje, falai, ablakai csak úgy ragyognak a tisztaságtól, — gyermekek sűrűnek-forognak körülöt-tünk vödörrel, portörölökkel, seprűkkel. Az egyik ajtó előtt hét-nyolc pár cipő sorakozik fenyesen, ünnepi tisztaságban. Szombat este van: a gyerekek készülnek a holnapi ünnepre.

Az árvaház kelelkezése és múltja

Végigjárjuk az árvaház helyiségeit. Utunk elő-ször a napfényben ragyogó, kicsiny kápolnába ve-tet meglátogatásán van a sor, mely az alagsorban fekszik. A föl-fölszálló kellemes illa-tok elámulják, hogy most készül a vacsora. Lemo-gyünk megnézni, mi jót főz Rózsi szakácsnő.

vák első otthonát. 1876-ban pedig megvásárolta az Egylet azt a helyet, mely ma is árva leánykánk otthonául szolgál. Az árvaház ünnepélyes megnyi-tása 1879 szeptember 14-ikén ment végbe. Ekkor már 16 árva gyermek befogadására volt alkalmas az intézet.

És ma, hatvanegy év után csak tizen-négy gyer-meket képes eltartani! Azt is milyen keserves küz-delmek között! Szomorú ez nagyon. És erősen el-gondolkoztató.

Utunk most a kicsinyek hálószobájába vezet. Ragyogtíszta itt is minden. A parkett-viasszal be-eresztett padló fénylik, mint a tükör. Az ablakokon friss, tiszta függönyök. Katonás sorrendben sor-akoznak egymás mellett a kis, fehér vaságyak. Ösz-szesen tizenegyen. Némelyik már meg is van vetve. Hogyne, hiszen már hét óra körül jár az idő s a kicsinyek 8 órakor lefeküsznek.

— Most fürödnek! — mondja mosolyogva Aloisia testvér.

— Fürdőszoba is van? — kérdezzük.

— Van, de sajnos nem használhatjuk. Nincs annyi tüzelőanyagunk, hogy ott is befűthessünk. A konyhában kerítettünk el egy sarkot spanyolfallal s amögött fürödnek a gyerekek kettesével.

Mosolyognak a szegénységükön és a gondjaikon

Van abban valami megható, megkönnyeztető, hogy ezt a nagy-nagy szegénységet és sok, emésztő gondot milyen könnyedén, milyen mosolygósan fogják fel itt mind, kezdve a kedves testvértől és a neki segédkező Eiben Anna tanítónőtől Rózsi szakácsnőn át a „család” legfiatalabb tagjaira.

A hálószobából átmegyünk a nappaliba, mely most — nagyon ötletes megoldással — a „nagyok” hálószobájában is szolgál. Természetesen: megint csak takarékosági okból. Mert nincs módjukban külön fűteni egy szobát a négy „nagy” leány számára. Így a hosszú nappali terem végét két sor, szoros-an egymás mellé rakott ruhaszekrényt kerítet-ték el, mindössze egy szűk bejáratot hagyva szaba-don. Az egyik sor szekrény ajtói a „hálószobába”, a másik soréi pedig a nappaliba nyílnak.

A nappali szoba közepén, hosszú asztal mel-lett kislányok foglalatoskodnak. Ruháikat javít-ják. Mint minden egyebet, természetesen ezt is ma-guk végzik.

— Van nekünk annyi foglalkozásunk, — jegyzi meg mosolyogva Aloisia testvér, — hogy egy hét kellene hozzá, ha valamennyit fel akarnám so-rolni. — Majd egy pillanatra ismét gondfelhő sa-han át az arcán:

— Gyere csak ide, Erzsike! — szól az egyik varrogató kislánynak.

— Tetszik látni, — fordul most hozzánk — ennek a kislánynak súlyos bokasúlyedése van. Fel-tétlenül operálni kellene, de nincs miből a gyer-mekek ruházata rendkívül sokba kerül s az arra szükséges összegeket is alig tudjuk előteremteni. Husvétra hét pár cipőt kellett megtalpatatnunk!

Csakhamar azonban újra földerül az arca; a gyermekeiről beszél:

— Itt van ez a Nusi. Szekényke süket-néma. Van egy bátyja s az többízben kivitte már tőlünk, de újra csak visszahozta. Ő már csak itt érzi jól magát. Szegényke most boldog, hogy ismét itt le-het közöttünk.

Közben a szegény süket-néma Nusi szégyenlő-sen, de hálás mosolygással figyeli a beszélgetést. Nem ért ugyan egy szót sem belőle, de látja, hogy a kedvesnővér beszédközben többször reá néz sze-retettel, simogatóan s ő érzi, tudja, hogy róla be-szél, s hogy jót mond róla.

Látogatás a konyhában. Irénke imádkozik a malacáért

Most a konyha meglátogatásán van a sor, mely az alagsorban fekszik. A föl-fölszálló kellemes illa-tok elámulják, hogy most készül a vacsora. Lemo-gyünk megnézni, mi jót főz Rózsi szakácsnő.

Itt is kedves, családias kép fogad. Az előtér-ben hatalmas tűzhelyen nagy kondérokban fő a va-csora és melegszik a — fürdővíz. A spanyolfallal elkerített „fürdőszoba” előtt két kislány áll, várva, hogy reá kerüljön a sor. Az egyik sarokban két pufókareu ki lány nagy lábasban burgonyát hámoz. Ez már másnapra, vasárnapra készül. Amint be-lépünk, felállnak a számolyszékéről és illetelmesez-köszönnek.

— Mi jó fő vacsorára? — nézünk bele a kon-dérokba.

— Kalarabé leves és sárgaborsó főzelék!

— No, ha nem is csirkepaprikás, de omlettek már nem fekszenek le éhesen a kislányok! — je-gyezzük meg.

— Hát még ahogyan azt Rózsi néni elké-szít! — kiáltják kórusban.

Mindjárt jelentkezik is az élő bizonyíték

látható. Innen a tanácsterembe megyünk. Itt tart-ják megbeszéléseiket a Nőegylet vezetői az Árva-ház ügyeiről. Az ajtóval szembeni falon jóságos arcú matróna képe függ. Megkérdezzük, kit ábrá-zol a kép.

— Ez a kép — hangzik a válasz — az Árvaház alapítóját, báró Gerliczy Félixné, szül. gróf Kornis Lujzát ábrázolja.

— Ha már itt tartunk, — vetjük közbe, — nem tudhatnánk meg egyet-mást az Árvaház múlt-járól, keletkezéséről?

Természetesen azonnal megkapjuk a felvilágo-sítást.

— 1868 július elsején terjesztette elő a Bihar-megyei Nőegylet akkori jóságos, minden igaz ügyért lelkesedő elnöknője, báró Gerliczy Félixné azt az indítványt, hogy az egylet Nagyváradon árva-házat állítson fel s az ehhez szükséges alapitke be-szerzése végett nagy sorsjátékot rendezzen. Az in-dítványt nagy lelkesedéssel elfogadták s a sors-játékkal egybekötött műkedvelői előadás eredmé-nyeként 1871-ben már meg is vásárolhatták az ár-

Áprilisi versek

A nő és az április...

Felissza szája tiszta csókokod,
Oly édes, halk és meghatódott,
Oly boldog, hogy tavaszba lélt meg,
Hogy forró lelked vele télt meg...

Egy pillanat és már zokogva
Panaszkodik lábához rogyva,
Hogy mást szeretsz és elfelejtéd
S mint szál virágot, úgy leejtéd...

Panaszszavát még meg se érted,
Hallgasson meg! — még meg se kérted,
Szíve vidám harangja kondul
És csókol újra, de boldogul...

Nézd, ne csodáld, hisz annyi szín van
És annyi hőbort áprilisban...
Vidám, konok és szenvedő is.
Hisz — édes április a Nő is...

BABAY JÓZSEF

Virág, nő, új szél...

Április van, a szaga kereng
A légen átröpülő szélnek,
Rügye bomlik a szélben mozgó
Lassan felnövő faievének...

Ragyog az ég aranyvirága,
A Nap úgy úszik át az égen,
Hogy megmelegszik a szív tőle
Belvárosban vagy faluvégen...

Szerelmes vagyok megint újra,
De nem tudom, hogy kit imádom.
Egyformák most a szemem előtt
Az édes nők és a virágok...

A mellem kitartom a szélnek,
Hogy szívemet az eső mossa.
Mindíg akad az égben angyal,
Ki a szívet is meglocsolja...

Mert bús vagyok, nem tudok kibe —
Lettem áprilisban szerelmes,
Oly nehéz nékem választani,
Virág, nő, új szél mind-mind kedves...

SÉRTŐ KÁLMÁN

az egyik krupplithámozó kislány, a 13 éves Józsa büszkén mondja, hogy egy évvel ezelőtt, amikor idehozták, 28 kiló volt, most pedig 44 kilogram. De nem hagyja magát a 8 éves Edit sem. Ő csak az ősszel jött be az árvaházba és azóta négy kilót hízott!

Most a tanítókisasszony és Rózsika veszi át a szót a gyermekek dicséretében. Megtudjuk, hogy a pótlóm Lőrincz Böske Rózsika szakácsnő jobbkeze. Igaz ugyan, hogy számolyszékre kell állnia, amikor meg akarja kavarni a rántást, — no de ez a hiba idővel elmúlik. A 16 éves Kírza Irénke roppant szereti az állatokat. Van egy újví malaca s azt valóságos „anyai” szeretettel ápolja, gondozza. Az otletését a világot sem engedné át másnak. Még külön meg is neveli neki a moslékot, hogy józú legyen. Este álmába veszi a álomba habusgatja. Egyszer azt mondta a kedves testvérnek:

— Tetszik tudni, kedves testvér, én néha magamért nem tudok imádkozni, de a malacomért minden este imádkozom!

„Elmult a tél, jaj de jó!”

A tanítókisasszonytól megtudjuk, hogy az iskolába járó gyermekek valamennyien jó tanulók, mindnyájan szeretnek énekelni, minden munkájukat dalolva végzik és — valamennyien írnak verset is. Mindjárt kapunk is mutatoba egyet, amit a harmadik elemista Csernota Irma írt a tavaszról; íme:

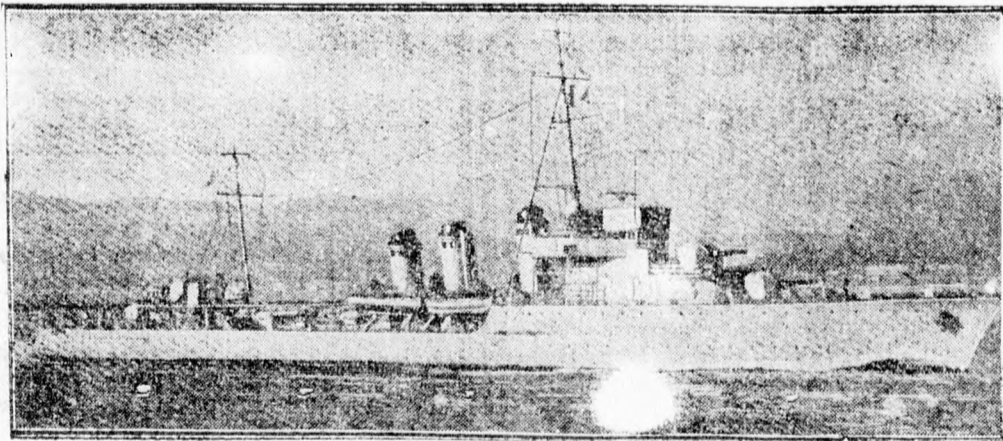
Elmult a tél, jaj de jó!
Itt a tavasz ez a jó!
Itt van a szép napsugár,
Gyöngyvörösen ragyog már.
Nyílnak már a virágok,
Sok szép ruha van rajtuk.

Itt, a konyhában már egész fesztelen a hangulat. Megoldódnak a nyelvek. Elmondják, hogy hűsvét másodnapján bált rendeztek. Egy kedves hölgytől kölcsön kaptak egy patéfont s a kislányok — Aloisia testvér és a tanítókisasszony felügyelete mellett — annak hangjaira táncoltak. Ugy örültek a kis „házbálnak”, hogy szinte megsírárták a patéfont, amikor vissza kellett adniuk.

Búcsúzóul kinéziünk még a tágas udvarra. Kírza Irénke éppen a malacát vacsoráztatja s közben szerető pillantásaival simogítja. Ha igaz van a közmondásnak, hogy „gazda szemé hizlalja a jószágot”, — akkor ez a kis malac télire legalább három mázsásra fog meghízni!

Igy él, dolgozik, küzd és harcol a létéért, a fennmaradásért, néhány apátlan-anyátlan árvagyermek otthonának biztosításáért a nagyváradi római katolikus „Erzsébet Árvaház.” De tudomásunk szerint ugyanilyen súlyos gondok között tengődik a szatmári, sepsiszentgyörgyi és a szebeni árvaház is. Valahogyan a magyar társadalomnak kellene megmozdulnia, összefognia, hogy megmentse ezeket az áldásos intézményeknek a létét. Ha minden katolikus magyar ember havonta csak egy lelt áldozna erre a célra, már akkor is szép eredményt lehetne elérni! Hiszen az egész magyar közönség érdeke, hogy ezek a magukra maradt, otthonatlan gyermekek ne kallódjanak el, ne sodorja el őket az utca szennyese, kavargó áradata, hanem vallásosságban, erkölcsösségben és meleg családi szeretetben nevelkedve egészséges, tiszta, öntudatos anyái lehessenek sok-sok eljövendő magyar gyermeknek.

Fodor Viola

A La Railleuse nevű francia torpedóromboló, amely a kikötőben, közvetlenül kifutása előtt, felrobbant.

PÁRIZSI TEMPLOMOK

A metropolis, mint a „legkatolikusabb” város

Párizs, a Pantheon

Ma már mindtöbben cáfoltják azt a nálunk elterjedt hiedelmet, mintha Párizs csak a mulatók és szórakozóhelyek városa lenne. Valójában azoknak van igazuk, akik a „legkatolikusabb várost” emlegetik. Angol és amerikai turisták számára az élelmes üzleti felhajtók kis füzeteket állítanak össze, megannyi útmutatót Párizs „éjszakai életében” bárók és dancingok jegyzékét, pedig ugyanily könyvnyűséggel valaki a templomok névsorát is összeállíthatná. Hisz Párizsban valóságos templom-negyedei vannak, utcák hosszú sorai, melyeken csendes zárdák következnek szépen, sűrűn egymás után hallgatag kápolnákkal, udvarok, telkek mélyén, melyek néha csak estharangjukkal árulják el jelenlétüket. A sétáló, aki sorra szeretné venni Párizs templomait, nem fogja feltétlenül a Notra-Dame-nál kezdeni, ennél a túlságosan idegenforgalmi nevezetességnél, melynek kapui alatt külföldi turisták fényképeznek s a szentély bonyolult pillérendszere mögött, a kis parkban Viollet-le-Duc emléke kerébe.

A Szajna másik partján, Szent Genováva hegyéről idelátszik Saint-Etienne-du-Mont temploma,

s aki a meredek utcán, téli délutánon a Pantheon terére kapaszkodik, a sűrű égből, a meglepetésszerű falak előtt, a kis saroktorony gömbölyű tetőzete alatt azt a középkort sejtí, melyért Victor Hugó barátaival a Szajna partjára, vagy Szent Lajos szigetének alsó csücskére járt. Talán a legszebb reneszánsz templomhomlokzat Párizsban a Saint-Etienne-du-Mont-e.

Szent Genováva aranyos koporsója gyertyák lángoló hozójában csillog s a szentélyt fent körülöleli az a finom ballusztrád, melynek néhány darabja meglazult valaha egy nagyheti szertartásnál. Egy fiatal leány lezuhant a több emeletnyi magasságból, de semmi baja sem történt. Napos, késő délután üres a templom s a térről autók tüllkölése hangzik be, vagy a könyvtáron túli Sainte-Barbe kollégium udvaráról a víg diákszivaj. Valaha Xavéri Szent Ferenc is ezen az udvaron rugta a labdát féktelen barátaival s a szomszédos apátságban, melynek alaprajzát ma már csak egy márványtábla őrzi, az aquinói szent sétált. Hiába épült fel a Pantheon, új hajlékát a várost őrző ezent leány koporsójának: eredeti rendeltetésére csak Puvia de Chavanne falfestményei emlékeztetnek és Szent Genováva továbbra is a régi hajlékban nyugszik. A városnegyed lakói Voltaire és Rosseau hamvainak szomszédosságában élnek, éjszanként angyal vigyárájuk a Pantheon kupolájának üveges rekeszében. Saint Etienne-du-Mont megmaradt amolyan fiókpantheonnak s az ájtatos hívó a szentély háttában egy költő s egy filozófus sírja között berulhat térdre. A templom mögött elhúzódó kis folyosó üvegfestményeit kevesen ismerik: a Szentírás jelenetei itt barokk köntösben díszlenek.

Keves párizsi templom ismeri azt a meghitt, ájtatosságra hívó hangulatot, mely Saint-Etienne-du-Mont egyházában fogadja a belépőt. Zsúfolt templom, melynek hosszú évszázadok építkeztek s mely megmenekült a restaurátorok veszedelmes csapatától. Oltárok, gyóntatószékek útvesztője veszi körül a szentélyt s a térdeplőn mindig találni egyet ama szegényesen öltözött, de a Jó Pásztor példaképehez oly közel álló párizsi papok közül, kiknek angyali alázatánál csak buzgóságuk nagyobb.

Néhány lépésnyire a Pantheon terétől, Szent Jakab utcájában, hol a Compostella felé igyekvő zarándokok pihentek, áll Szent Jakab egyháza, komor templom. Ide járt áldozni Pasteur a szomszédos Ecole Normale-ból. A környék temetői menetei indulnak ma innét. Késő délután megáll éjhat, fekete autók, kitarulnak a kapuk s bevonulnak a gázszuszárók a koporsókkal.

Azok a kis mellékutcák, melyek Szent Jakab templomától a szegények negyede felé vezetnek, zárdáktól, kolostoroktól övezettek. A környéken lakókat éjjelente harangjátékok riasztják fel álmukból. Lassan és méla öszhangban ütnek az órák s a Val de Grâce kupolája, melyet annakidején Molière verse ünnepelt, betekint a rue d'Ulm házainak ablakán. A templom pompázó és nemes, mint egy Corneille-tiráda: a szomszédos katonakórház udvarán recseg a trombita, váltják az órséget.

Ezt a környéket nagy szellemek sírjai őrzik. Saint-Etienne-du-Montban láttuk Pascal-ét és Racine-ét, barátait és mestereiket a Szent Jakab s a Szent Medárd templom őrzik. Ez utóbbira váratlanul bukkanunk, ha a rue Mouffetard, Párizs „tetűpiacának” környékén sétálunk. Komorságban és kopárságban leginkább Szent Jakab egyházára emlékeztet ez a gótikus épület, mely szomorúságot bizonyára a környező utcák magányából szívja. Pár lépésnyire a Fűvészkert magányos térséget kezdőknek. Szegény emberek járnak ide misére.

Valamivel feljebb, a Lhomondon találjuk a Szent Lélek kongregációjának kis kápolnáját, melynek ajtai csak hajnali órákban nyílnak; minden mellékoltárnál misét mondanak. Néger papok jönnek a kehellyel, fekete arcuk alázat s boldogan hajol az ostya fölé, gyapjas hajuk tompán fénylik a gyertyák világában.

SÓTÉR ISTVÁN

Dumas pére és Teleki Sándor barátsága

Írta: Dévald László

Ki ne ismerné Dumas pére-t, a „Három testőr”, „Gróf Monte Christo” s megannyi érdekes regényíróját? Mindnyájan végiggyönyörködtük D'Artagnan és Edmond Dantes kalandos életének történetét, mindnyájan végigolvastuk az érdekesítően lebillencsölő sorokat és ugyanakkor a betűkön s a sorokon keresztül nagyon megszerettük a nagy fantáziájú regényíró-t, Dumas pére-t... Dumas azonban nemcsak kitűnő regényíró, hanem igen különös egyéniség, mondhatni külön természetű férfi volt. Elt benne például egy érdekes női vonás, a gazdasszonykodás szenvedélye is. Majdnem mindig ő készítette el ételeit a legnagyobb szakértelemmel és szakácművészetet sokra tartotta. Ha vendégségbe ment valahová, még azt is megtette, hogy kint a konyhában lepengette a szakácsokat, csak hogy őt engedjék főzni. Feltalált egy nyársat is, amely nem vízszintes, hanem függőlegesen forgott, sőt egy szakácskönyvet is írt, melyben jobbnáljobb ételek receptjét adta meg. Ezek közül sokat ő talált ki, vagy ő tökéletesített.

— Hidd el — mondta egyszer egy barátjának — erre a nyársamra büszkébb vagyok, mint Monte Cristo regényére. Nézd, a tetejébe felhúzó egy kövér libát, a liba alá egy foglyot, a fogly alá egy szalonkát, a szalonka alá egy fenyves rigót. A liba zsírja öntözi a vadakat s amikor rákerül a sor a rigóra, akkor csak elámulsz, mert még ilyen finomt nem ettél.

Gróf Teleki Sándor,

a kalandos életű 48-as magyar honvédezeres, Liszt és Petőfi jóbarátja, Bem tábornok szárnysegéde, Kossuth bizalmas embere a világi katasztrófa után Európát beharagolva Párizsba is elkerült és társaságot kötött Dumas-val is, aki „magyar D'Artagnan”-nak nevezte el a gróft. Teleki Sándor emlékirataiban egy pár érdekes jelenetet jegyzett fel a nagy íróról és szakácsszemélyéről, melyek megérdemlik, hogy újból az olvasók elé kerüljenek.

Dumas Párizs melletti villájában lakott akkor. Szalonjában különös, nem mindennapi társaság gyűlt össze hetenként egyszer, ahol akár csak a nagy forradalom előtti években feléledt madame Sévigné, Stael és Recamier kora. Csak amíg akkor az érintkezés finom formáinak művésze, a legkülönbözőbb tárgyak feletti könnyed és szellemes társalgás volt a fő, úgy most kizárólag csak a politika és a művészetek. Ha Napoleon felett már napirendre tértek a politikusok, a magyar, lengyel és olasz emigránsok ügyét is végigtárgyalták, akkor Theophile Gautier l'art pour l'art elméletének csak Delacroix vitája vetett véget, melyet Delaroché-sal folytatott a francia festészet romantikus irányának eszméiről. Mindketten egyformán ugyanazt vallották és vetették vázsonra, mégis el tudtak repulálni negyedórákig. Hugo Viktor szívesen felolvasta újabb szatirait III. Napoleonnól, melyek a meggyőzés erejével hatottak.

Magyarok is voltak a társaságban,

gróf Zichy Manó, nemeskéri Kiss Miklós, Pulszky Ferenc, akik mellett Teleki bírt legjobban az iramot a francia koponyákkal. Ő már megszokta a művész-társaságok rendkívüliségeit. Mindenki élvezetesnek találta szavait, ha Lisztől, Petőfőről, Kossuthról vagy a magyar szabadságharcról beszélt.

Teleki sokszor meglátogatta Dumast s ilyenkor különböző süteményekkel kedveskedett az írónak.

Vazili, az író hatalmas cserkész szolgálja nyitott ajtót.

— Hol van az urad? — kérdezte Teleki.

— Lenn a konyhában.

Lesietett a konyháig. Dumas nagyon megörült a kedvenc csemegének.

— Ördögöd van! — szólt, amikor kibontotta a csomagot. — Honnan tudtad, hogy andouillettes de Troyest akartam enni? Eppen akartam írni Párizsba, hogy küldjenek ki egy keveset. De gyere be a szobába, konyhában mégsem fogadhatlak. Vazili fegyverbe! Őrt állani a roast boeuf mellé és sűrűn öntözni, úgy amint a múltkor megtattam... Hála Istennek, ma történetesen nincs senki nálam, jól elhelyeztünk majd kettesben.

Persze ottragadt ebédre is. Már asztalnál ültek és a leves után tartottak, amikor egy vastag burger alak állított be. Már az ajtóból szölt:

— Dumas ur, nem akartam elmenni Párizsból, hogy önnél fizetletemet ne tegyem, de gondolom ön is jól enni.

Az író elébe sietett.

— Isten hozott édes, kedves barátom, csak-

hogyan láthatlak. Vazili terítéket az én kedves barátomnak... Mióta vagy Párizsban. Hat otthon hogy vannak? Természetesen jól, hála Istennek. Hat a barátok, azok a derék, vig cimborák mit csinálnak?... Persze azok is jól vannak, természetesen... A termés is jó nemde nálatok?

A burger felelni akart a kérdésre, de az író nem engedte szóhoz jutni. Megebedéltek. Dumas állandóan beszélt. A kávé után a burger elbűcsuzott. Összeszókolóztak az íróval, aki lekísérte a lépcsőig. Mikor visszajött az ezredes kérdéssel fogadta:

— Ki volt ez a jóbarát?

Dumas elnevette magát:

— Sohasem láttam még ezt az embert a mai napig. Van nekem ezer ilyen jóbarátom.

— De hát miért nem hagyta szóhoz jutni?

— Hogy miért? De nem tudtam, hogy kit mutassak be neked.

Dumas mindig vidám ember volt. Nagyon kedvelte a társaságot, melyben mindig ő vitte a szót. Szeretett magáról beszélni. Így mesélte el egy másik alkalommal Telekinek:

— Furcsa hogy azokat a dolgokat, amiket én írok, nem én írom. „A három testőrt” nem én írtam, a „Monte Christo”-t is más írta. A „Nesley-i torony”-t is a kakuk tojta és így tovább. De aztán azok az urak amikor maguknak írnak és nem nekem, azt az ördög sem veszi be... Tudom, hogy te is jegyese vagy a tollnak, hát adok neked egy jótanácsot. Ha azt akarod, hogy olvassanak: ne írd, hanem fess, nem tollal, hanem ecsettel, ne rajzolj, hanem színezz, az alakot ne állítsd árnyékba, hanem verőfénybe.

Egy másik alkalommal,

amikor Teleki is ott volt Dumas-val Lemaitre Frédéric, a Hugo Viktor-dramák főszereplőjének tiszteletére adott estélyen, a társaságban aláírási ívet köröztek. Egy végrehajto szegényen költözött el az arnyékvilágból és Dumashoz is odavitték a lapot:

— Miennyit kell adni? — kérdezte.

— Öt frankot.

Dumas mellénye zsebébe nyúlt. Kihúzott egy tízest. Mikor vissza akartak adni belőle, eltolta:

— Kérem tartsa meg mind a tíz frankot és ha lehet temessenek el egyszerre két végrehajtot.

Az olasz szabadságharcban, melyet Teleki is végigküzdött Garibaldi mellett, Dumas is részt vett. A gróf dicsőséges harc után, mely kivívta az egységes Olaszországot, Nolába vonult vissza csondán pihenésre, majd onnan átköltözött Nápolyba, ahol az idősebb Dumas is lakott. Az írónak csodás villája volt Nápolyban. Ezekben az években állt népszerűségének tetőfokára. Regényei külön e célra szerkesztett folyóiratokban, mint a Mousquetaire és a Monte Christo, láttak napvilágot. Milliőkat keresett és rengeteget költött. Villájában a legnagyobb ritkaságokat halmozta fel.

Dumas különös, szélsőségekkel teli,

csapongó egyéniség volt, akiben a nagy lelki jószág epés gúnyal, a könnyelmű bohémesség férfias bátorsággal, a ragyogó elmésség útszéli közöm.

Isten legkedvesebbje

Ünnepelő díszruhája

A muzsikás szavaknak,

Keresztirejtvénye szívünk

Mélységes tengerének,

Gyerek, ki öntudatlan

A csillagokkal játszik,

Imarázart, könyörgő

Két kéz a kék egekhez,

A hőszi tisztaságnak

Pufók angyalporontya,

A szentlélek szavának

Örökbűgő harangja,

Az ősi vár, ahonnan

Világ végéig látni,

Titkok őserdejének

Virága, kincse, méze,

Tövisvirágos útja

Szegény ábrándozónak,

Örök dárda vitéze

Az édes anyanyelvnek,

Barlangja bánatoknak,

Szavaknak százi csókja,

Az ég legkedvesebbje, —

Őh Varga te vagy, te vagy: Te.

SZUNYGGH BARNABÁS

bősséggel, komoly munkaközpazarlással párosult. Nyughatatlan izgékonyága, ellenállhatatlan tevékenységi vágya, hajlama a kalandosság és a cselszövés iránt azonosság tették Telekivel. Amit az életben nem tudott kiélni, azt átvitte regényeibe és regényalakjaiba, maga élve át minden mozzanatot. Ő maga volt Monte Christo; éppúgy szórta a pénzt mint világhírű hőse; ő maga Athos, a „Három testőr” komor hőse, D'Artagnan, az agyafúrt gascogni, ő maga Porthos, a megbízhatatlan, gyermekes úriás és Aramis a szerelmes találgató hajszolója.

Dumas éjjel-nappal dolgozott, néha négy-öt különböző tárgyon is egyszerre. Az akkori napokban írta San Felice című regényét, egy verses öt-felvonásos drámát, szerkesztette az Independente lapját, levelezője volt a Siecle-nek és ugyanakkor még dolgozott szakácskönyve megírásán is. Minden szava éle volt, csak úgy sugárzott belőle az ész, mint roppentyűből a szikra.

Az író apja, mint ismeretes mulatt volt, s az író így nem nagyon szerette, ha származás felől kérdészködtek tőle. Egy alkalommal egy piperkőc fiatalember fordult hozzá:

— Ön mulatt, úgyebár uram?

— Az vagyok.

— Nemde nagyatyja szerezcsen volt?

— Az.

— És a fia?

— Quarteron, dédnagyapám meg majom és így az én családom ott kezdődik, ahol az öné végződik — vágott vissza szellemesen az író a tolezkodó kérdésekre.

Amikor Teleki Nápolyban tartózkodott,

meglátogatta apját a fiatal Dumas is, aki már akkor tul volt a „Kaméliás hölgy” nagy sikerein. Betegen érkezett, kerülte a társaságot, de a magyar gróft nagyon megszerette. Együtt tettek kirándulásokat Nápoly gyönyörű vidékére Puzoliba, a Solfatarához, Cumába, Resinába, Capri-sziget Crotto azzurrá-jához.

Teleki nem ismert még egy olyan apát, aki úgy bámulta és szerette volna fiát, mint az öreg Dumas.

— Ez a kőlyök lepipált engem a Kaméliás hölgyvel és a Töközöl atyával — jelentette ki.

Folytonosan tréfálkoztak egymással s Teleki ilyenkor fáradtan kacagta el magát.

Az olasz szabadságharc zajának elűte után Garibaldi tábornok visszavonult Caprera szigetére és tovább élte a puritán hazafi életét. Bár a parlament nem járt el vele a legbecsületesebb módon hősi tetteiért, nem haragudott meg, mert érezte, hogy a nép hálája kíséri visszavonulását. Garibaldiól, Caprerára való elutazása után, több napig nem kapott semmi tudósítást a nápolyi társaság. Amikor már a második hét is eltelt, Dumas nyugtalanodni kezdett a hős tábornokért. Állandóan kérdezgette Telekit, ha találkoztak:

— Most sem tudsz semmit Garibaldiól, te D'Artagnan?

A nemleges feleletre ideges és zsémbes lett, az ezredes pdig már megúnta az örökös egyforma kérdést.

E napokban érkezett Nápolyba

látogatába Klappz tábornok is, aki Telekinél szállt meg. Kifogytatatlank voltak az egymást érő kérdészködésel mindkét részről.

— Mit szoktál ezétként csinálni?

— Minden este émegek az öreg Dumashoz. Nagyan érdekes társaság gyűl nála össze. Ő dolgozik az asztala mellett, mi pedig csevegünk. Ma este te is eljössz velem. Megérdemli, hogy lásd miként ír és miként vesz részt a társalgásban és egyazon időben.

Dumas és az egybegyűlt társaság megörült Klappkának, amikor Teleki bevezette.

— Hogy van régi pajtásom, kedves tábornokom? — nevetett Dumas. — Az igaz, hogy ma van szerencsém először személyesen tisztelni, de még Komáromból ismerjük egymást. Emlékszik, amikor kirohantunk?... Mert tudjuk ám mi is a magyar történelmet. Teleki kitűnő mestere ennek a tudománynak. — Az író jóízűt nevetett, majd hirtelen a grófhöz fordult. — Még most sem tudsz semmit Garibaldiól?

— De igen, — adta be a családét a gróf.

— Akkor miért nem beszélsz?

— Nem akarom közprédéra dobni, az Independente számára tartogatom.

— No, gyere, menjünk félre és mondjad.

Félrevonultak a társaságtól és Teleki úgy kezdte el tréfáló kedvében a hirtelen kitalált mesét:

— Garibaldi amikor megérkezett Caprerara, az idő gyönyörű volt, a tenger csendes, mint egy tó vize, a legénység...

— A részleteket ne mond, majd kicifrázom én.

— Akkor nem mondok semmit.

— Renben van, eltűnök mindent, elszenvedem még a te barbár kiejtésedet is, te vad hűnő!

— Tehát a legénység dupla porciót kapott és kedvező északkeleti széllel nyolc-tíz bogot haladtak óránként. Végre megérkeztek. A tábornok csónakba szállt, Orsini és Basso kíséretében a partra evezett, ahol kényelmes kavicsos út fogadta a csónakból kilépköt, majd tovább a megaslalon egy gyönyörű villát pillantottak meg.

Mindhárman elsodálkoztak és amikor a villához értek, az ajtó csak kinyílt előttük. Álmélkodva haladtak szobáról-szobára. A nappali szoba egyszerűen, de kényelmesen bútorozott, a szalon szőnyegekkel bevonva, uttrechti zöld bársony bútorzattal, mahagóni fából. A falon Viktor Emánuel életnagyságú képe Pagliano-tól festve, a nagy zöld frösztal fölött pedig Cavour arcképe függött Gerolamo Inundotól. Az asztalon egy nagy pecsétes levél Garibaldinak címezve. A tábornok felbontotta a levelet és úgy olvasta végig:

„Tábornokom! Míg ön a két Sziciliát királynak és Olaszországnak meghódította, addig én királyom parancsára igyekeztem önnek. Tábornokom, Caprerán egy kevés kényelmet készítközölni. Változatlan nagyrebecsüléssel: Camillo Cavour.“

Dumas lelkesülten kiáltott fel:
— Mondtam mindig, hogy nagy és nemes szíve van Viktor Emanuelnek. Eljen a király!

Teleki csak mosolygott magában,

de nem szólt semmit.

Másnap már kora reggel benyitott Telekihez Vazili, a régi cserkesz legény, hogy gazdája azonnal hivatja a gróf urat, mert fel akarja olvasni a

kefelevonatot a Garibaldi-cikkről.

Dumas nagyszerű szívből fakadt cikket írt Teleki meséje után az Independenten-ben, úgyhogy a gróf megsajnálta a felültetést.

Halkan jelentette ki Dumas szavai után:
— Szép, szép . . . de egy szó sem igaz az egészről.

Az író felhőrent:
— Hogyan?
— Te tanítottál az újságírásra, hogyha nincsen semmi, hát csinálj!

Dumas lesütött fővel gondolkodott hogy hosszú haja előre hullott:

— De mit tegyek most?
— A lap még nincs kiosztva, vétesd vissza a cikket és bocsáss meg nekem — tanácsolta Teleki.

— De mit tegyek Chautemps-el?
— Miért?
— Leadta a hírt a „Siecle“-nek.
— Irg azonnal és szalasztasd el hozzá Vazilit, nehogy lesürgönyözze.

Vazili már rohant is. Kis idő múlva egy kis papírszelettel tért vissza. Késő volt minden. Chautemps még az éjjel elküldte a Garibaldi-kacsát egy kétszáz szavú sürgönyben.

Teleki kacsája pedig kijött a „Siecle“-ben és ebből átvette minden európai lap, sőt az óceánon is átrepült és két világnak gágogott.

A VITAMINOK FONTOSSÁGA

Sokszor tapasztalhattuk, hogy a késő téli és a kora tavaszi hónapokban egészségi állapotunk gyengül; előfordult, hogy testi erőnk is csökkent és könnyen elhatalmasodott rajtunk ez vagy amaz betegség. A szervezet ilyen leromlása évszaki jelenség és ennek okát a szabadban való mozgás, a napsugár és a vitamin hiányában találta meg az orvostudomány.

A napsugár áldásos hatása ugyanis többek között abban nyilvánul meg, hogy a szervezetben vitaminképződést indít meg. Ezért egészséges a napfürdő és a velejáró „lesülés.“ A napfény ibolyán-túli sugárzása ugyanis a bőr megbarnulásával együtt vitaminképződést indít meg és a szervezet vitamin-szükségletének kielégítéséhez hozzájárul. Azt lehetne mondani, hogy a napsugár ilyenformán a szervezetre nézve igen fontos vitamin tápanyagokat képes pótolni. Érthető ebből, hogy mennyivel inkább szükségünk van vitamintartalmú táplálékra télen, amikor a napsugárnak ezt az áldásos befolyását kénytelenek vagyunk nélkülözni. Ilyenkor a hiányos táplálkozás következtében vitaminszegénység miatt kóros tünetek léphetnek fel. Enyhé esetben csak állandó fáradtságot érzünk és rendkívül fogékonyak vagyunk a fertőzőes és meghűléses betegségek iránt, továbbá fogainkat fenyegeti pusztulás. Súlyosabb esetekben már komoly betegség hatalmasodhat el rajtunk. A gyermekek különösen érzékenyek a hiányos táplálkozás iránt, ezért nagy figyelmet kell fordítanunk a gyermek gyümölcseivel és főzelékkel való ellátására. A gyümölcs és a főzelékek ugyanis a szervezetnek majdnem összes vitaminigényét képesek kielégíteni. Igen ám, de a téli hónapokban már komoly gondot okoz a jó háziasszonyok az étlap összeállítására még a nagyvárosokban is, ahol pedig a piacon könnyű mindent beszerezni.

A főzelékekről tudnunk kell, hogy általában a színesebbek értékesebbek. Így a vöröskáposzta és a kelkáposzta értékesebb a káposztánál. A sárgarépa és cékla értékesebb a fehérrépanál. A színesek ugyanis gazdagabbak vitaminban, vagy olyan anyagban, amelyet a szervezet vitaminná képes átalakítani. Vannak olyan kertiveteremények, amelyeket a háziasszonyok alig használnak fel. Ilyen pl. a kelbimbó és a sütőtök. A kelbimbó főzelékként, vagy még inkább lerakva készíthető el. A sütőtököt csak sütvé, vagy rétesbe használják, de így is ritkán. Jóízű és értékes táplálék, ha darabokra vágva zsírban puhára pároljuk és kevésbé megszóva, vagy megucrozva sültkrumplihoz hasonlóan tálaljuk fel. Nagy vitamintartalma miatt a retket és tormát is sokra becsülik. Az uborka és paprika savanyított állapotban nem sok vitamint tartalmaz, mert az ecet kioldja. A paprika és uborka levét viszont éppen a kioldott vitamin miatt főzelékek ízesítésére célszerű használni. A vitamin főzés következtében tönkremegy, ezért célszerű az ilyen ecetet a már kész ételhez hozzáönteni. A burgonya olcsó és elterjedt táplálék, nem kell tehát fogyasztására a figyelmet felhívni. A kukoricából készített tápanyag viszont nálunk sem terjedtek el. Alig fogyasztunk kukoricakását vagy kukoricalisztből készült ételeket, pedig télen ezek is hasznosak és változatossá teszik az étlapot. A hüvelyesveteremények (lencse, bab, borsó) foszfortartalmuk és egyéb árványi só- és többször burgonya, cékla, retek, uborka, paprika tartalmuk miatt értékesek.

A felsorolt élelmiszerek felhasználásával nyíltathatjuk össze étlapunkat, hogy abban hetenként legalább egyszer kelkáposzta, sárgarépa, kalarábé és többször burgonya, cékla, retek, uborka, paprika szerepeljen. Bab, borsó vagy lencse szintén egyszer sorra kerülhet. Nehezebb a helyzet a gyümölcs-fogyasztással. Bármennyire egyszerű gyümölcsöket termelnek mifelénk, az elraktározással még nem értünk el olyan fokot, hogy télen át is frisse gyümölcsöt élvezhessünk. Így télen az almára, körtére, vagy a külföldről behozott narancsra vagyunk utalva, jóllehet megfelelő hűtőberendezéssel, aszálással v. különbözőféle mustok készítésével gazdagabb téli gyümölcsfogyasztásról is gondoskodhatnánk. Nálunk különösen a befőtt van divatban. Ez is hasznos, főleg abban az esetben, ha célszerűen készítettek, vagyis túlságosan főzéssel, forralással a benne foglalt vitamint teljesen el nem pusztították. Ezért a gyümölcsök konzerválásánál szem előtt kell tartanunk, hogy lehetőleg olyan rövid ideig főzzük, amely már elegendő a konzerváláshoz, de a gyümölcs említett fontos részeit még nem károsítja.

KERESZTREJT VÉNY

14. (304.) SZÁM.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12						13				
14				15	16		17			18
19			20			21		22		
		23			24		25			
27	28				29					
31				32						
34				35						
37			38			39		40		
		41			42		43			44
45	46		47	48		49			50	
51		52			53				54	
55										

Beküldendő: Vizsz. 1, 27, 55. Füg.: 1, 11, 16.

Beküldési határidő: április 18.

Vízszintes sorok:

1 „A kis primás“. 12 Semmi — franciául. 13 Kinzöcskőz. 14 Görög törzs. 15 Harag — latinul (ford.) 17 Natrium vegyjele. 18 Védő. 19 Személyesnév. 20 Fekete-tenger része. 22 Ételize. 23 Gyötrelem mássalhangzói. 24 Tengeri rabló. 26 Nyírő regényének hőse. 27 Ir költő, nemrég halt meg. 29 Féreg. 30 Jegyes. 31 Férfinév. 32 Régi magyar név. 33 Azaiaai lánchegység. 34 Mutató. 35 Délafrikai állat. 36 Lendület. 37 Allati lakhely. 38 Kisfaludy Károly drámája. 40 Rangjelző. 41 Vépálya. 42 Nem szabad. 44 Asszony. 45 Fordítva: római pénz. 47 Kötőszó. 49 Rag. 50 Levegő — franciául. 51 Vulkanizált gummi v. szarukacsuk. 54 Erzsözervünk. 55 A Ludas Matyi írja.

Függőleges sorok:

1 Magyar lírikus. 2 Bibliai hegy. 3 Háromszor — latinul. 4 Helyrag. 5 ...-vágány. 6 Német festő monogramja (1826—1886). 7 Arkádiai pásztoristen. 8 Európai nép. 9 Igavonó. 10 Kant szerinti kategória. 11 Divald Kornél írói álneve. 15 Névelő. 16 Nobel-díjas orosz író. 20 Latin prepozíció. 21 Van, annak — franciául. 23 Idegen férfinév. 25 Két magánhangzó. 26 Szurokérc. 28 A daru igéje. 30 Helyhatározó. 32 Francia regényíró (regénye: És reng a föld...). 33 Hegység Miskolc mellett. 35 Rangnövidítés. 38 Női név. 39 Óseim. 43 Az okozat létrehozója. 44 Francia tábornagy, a soiferinói csata egyik vezére. 46 Ilyen posztó is van. 48 Nagy katolikus költőnk. 50 Adta — régiesen. 52 ...mózis, átszivárgás. 53 Kettőzve: apa. 54 Szomszédos betűk.

12. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízszintes 1. és nyírlány: Jézus Krisztus feltámadásának emléke. 26. Akaratlan. 70 Szelleme. 72. Kérelmem. Függőleges 1. és nyírlány: Jézus

Krisztus Urunk halálának emléke. 19 Nagypénteken. 22. A keresztfára.

Helyesen megfejtették: Ifj. Nemejgyi Károly, Gyöngyössi Béla, Csiby Lenke, Kiss Lajos, Mikcsa János, Bappert Lajos, Tamás Antal, P. Darvas L. Venánc, Dörner Ernő, Agoston Gyula, Albert Istvánné, Albert Pityu, Csiky Evike, Csiky Mártuska, Erőss János, Gazda Ferenc, Magossy Teréz, Magossy Magda, Magossy Sári, Zonda Imre, Hodács Agoston, Wetzler Irén, Géher Paula, Gubody Margit, Krisztinicz Gizé, Csiby Anna, Jakab Albertné sz. kocárdi Gálffy Irén, Gárdos Olly, Kovácsnay Adam, Puskás E. Tibor, Szabó Józsefné, Krisztinicz Jolánka, Muhary Béláné, Kiss Sándor, Mártonffy Zoltánné, Stéger József, Páll V. Géza, Páll Béla, Kanizsay István.

A jutalomkönyvet Csiby Lenke nyerte. Elküldöttük.

Asszonyok dolga

Tavaszi divatlevél

A gombok divatja. — A kék minden árnyalata divatszín

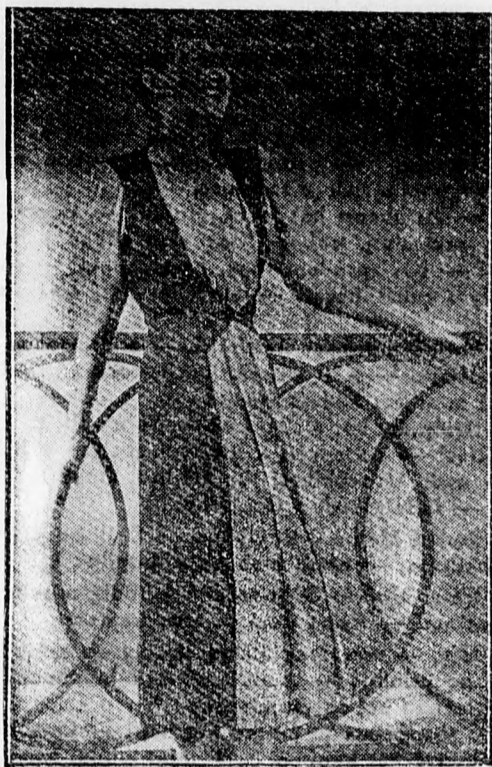
A tavaszi divat már teljesen kibontakozott és a sima, angolos szabási kosztümöktől a virágos, fehér imprimé ruhákig sokféle változatot találhatunk a nők, akik új ruhák helyett a régiakat is ügyesen átalakíthatják az új divat szerint. A legújabb párizsi modelleken a derék egy árnyalattal lejjebb helyeződött, mint ahogy a múlt évben volt. Ezt az alacsonyabbra helyezett derékvonalat a ruha anyagából készült öv néha még jobban kihangsúlyozza. Rendkívül hivatások a ruha anyagából készült és oldalt könnyedén megkötött övek is, amelyeket főleg délutáni ruhákhoz viselnek.

Nagy szerephez jutnak az idén a gombok, amelyek a legkülönfélébb anyagokból készülhetnek. A valódi arany és ezüst gomboktól a bőrből, fából, plasztikból, zománctól, zsinórból és porcellánból készülhetnek s az új ruhákon, kosztümökön tulajdonképp az egyetlen dísz alkotóják.

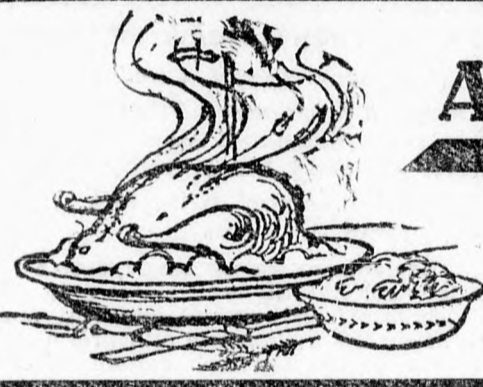
Az új kollekciók domináló színe a sötét-kék, minden árnyalatban. Az éjéktől, az alkonyéktől, a lobogókéktől, a pasztelekén és a szürkékéktől át mindenféle tónus és tekintettel a háborús időkre, nagy divat a repülőtiszték uniformisához hasonló kék szín is. Ennek a divatszínnek csak a szürke szín csinál konkurenciát. A galambszürke, gyöngyszürke, sötét vasszürke is nagy divat. Természetesen ezek a színek csak a nappali ruháknál uralkodnak, de a vasszürke igen sok imprimé ruha alapjául is látható s gyakoriak a fekete-szürke és a fekete-fehér kombinációk is.

Délutánra ezután is az imprimé ruha tartja magát, sötét estélyi ruháknál is gyakori. Az esti ruhák anyaga egyébként főleg krepp és muszlin. Új

ezen a ruhákon a fent leírt, lefelé szelesedő minta, ami rendkívül vékonyítja az alakot.

Fenti képünkön divatos és célszerű kosztüm látható. E kép mintája alapján két régi ruhából könnyen újat varázsolhatunk, csak egy kis ízlés kell hozzá, ízlés tekintetében pedig hölgyeinknek nem kell a szomszédba menni. Ez a ruha tengerészék és rózsaszínű anyagokból van összeállítva, de fekete-fehér, vagy más összeállítású anyagból — régi ruhák jó részeiből is — könnyen összeállítható.

A konyha körül

Tavaszi saláta. Főtt kifliburgonyát és főtt sárgarépat karikára vágunk és ecetes, sós, cukros levet készítünk és a salátát leöntjük vele, hogy ellepje. Ebben két órát állni hagyjuk. Tálaláskor finom metélte vágott zöldsálatával vagy madársálatával körítjük. Mindenféle húsokhoz használhatjuk.

Sajtos sósrudak, sör mellé. Egy kg lisztből, 5 dkg vajból, kevés sóból és 4 dkg élesztőből, 3 kockacukorból tejjel készülő kovással, ha megkelt, tésztát készítünk, vagyis a deszkán az egészet jól összegyúrjuk tejjel. A deszkán összegyúrt tésztát középhe, 15 dkg reszelt sajtot teszünk (lehet ementáli sajt is), most újra jól kidolgozzuk a tésztát és 5 cipót formálunk belőle, (a tésztának kalácstészta keménységűnek kell lennie) és 2 óráig pihentetjük. Ha jól megkeltek a cipók, akkor kinyújtjuk őket, 2 cm vastagra és 12 cm hosszúra. Egy kicsit lelapítjuk a rudakat, tepsibe rakjuk, továbbá megkenjük és nedves sóval meghintjük őket. Aki kedveli, piros paprikával is meghintheti. Jó forró sütőben szép pirosra sütjük.

Jó vajtészta. 25 dkg vaj, 30 dkg lisztet 2 tojás sárgáját, egy jó marék töröttteukrot, egy evőkanál rumot, annyi tejjel gyúrunk össze a deszkán, hogy sem túl kemény, sem nagyon lágy tésztát kapjunk belőle. Letakarva félórát pihentetjük és tetszés szerint használjuk fel kis kiflikészékeknek, vagy lepénynek, amit tölthetünk ízlés szerint. Ha lepényt készítünk, akkor a tésztából 2 lapot nyújtunk, az egyiket behelyezzük a tepsibe, megtöltjük és ráhelyezzük a másik lapot, jó meleg, de nem túlforró sütőben sütjük. Ha kifliket, vagy patkót készítünk, úgy négyzeteket vágunk a tésztából, megtöltjük, formázzuk és tojás sárgájával kenjük meg a tetejét és úgy sütjük.

Szerencse, hogy utamba került a Gastro-D. gyógyszer

írja nekünk özv. Vöchmüller Hermína, volt osztrák királyi tanácsos neje, aki jelenleg Sebes-Albán, Str. Mihai Viteazul 23. szám alatt tartózkodik és aki boldog, hogy egészségesen visszautazhat hazájába.

Két éven keresztül próbálkoztam, hogy bajaitól megszabaduljak, de csak miután egy üveg Gastro-D-t elhasználtam, multak el fájdalmam.

Szeretném, ha minden szenvedő megtudná, hogy kár szenvedni, ha létezik egy ilyen orvosság, mint amilyen a Gastro-D.

Egyformán jó gyomor-, máj-, vese-, epemegbetegedéseknél, valamint ezen betegségből eredő idegzavaroknál.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 150 lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Orvosok is ajánlják.

Hasznos tudnivaló

A gyermek kozmetikája

Ha a kis gyermek (5—10 éves) hosszabb ideig köhög, jót tesz neki, a maláta kivonat, folyékony formában, édesen elkészítve. A gyerekek szívesen veszik és nagyon táplálja is őket. Cukorka alakjában csak a nagyobb gyermek veheti, mert a kicsik egészben nyelik le s ez nagy bajt okozhat a gyomorban.

A gyermek, különösen az egész kicsinyek napoztatásánál már most kell kezdeni, ha nem is lehet még ruhátlanul nyitott ablaknál, legalább a csukott ablakon keresztül sütő napra ültesük, persze a jól fűtött szobában. Meztelen testét eleinte 10, később 15, 20, 30 percig is napoztathatjuk így. Ez igen egészséges s bevezetésnek, a szabadban való napozáshoz jó átmenet.

Amelyik gyermek könnyen hajlamos a hűlésre, fokozott elővigyázatossággal kell, hogy részesüljön. Különösen az iskolás gyermeknek kell vigyázni a légvonalra, huzatra. Ezért az ilyen érzékeny gyermek fülébe tiszta vattacsomókat tegyünk, akkor is, ha nem beteg, mert ez elejét veszi a hűlésnek. Ott, ahol nincs huzat, persze ki lehet a vattát venni.

A ruhák kozmetikája

Ha pamutkelmében esett folt tea- vagy kávé-tól eredő, ezeket így lehet eltávolítani: a foltokat glicerinnel kell bedörzsölni s utána olyan langyos szappanos vízzel kimosni, melyhez kevés spirituszt kevertünk.

Gyapjúkelménél ezeket a foltokat ugyancsak glicerinnel itatott rongyocskával dörzsöljük át, de csak langyos vízben mossuk ki. Azután a szövetet még nedvesen balfélén ki kell vasalni.

Selyemből, kávé- vagy teafoltot úgy kell ki-venni, hogy puha szövetdarabot habos neutrális szappanos vízzel átítatunk s ezzel dörzsöljük a foltot. A tisztító szövet- vagy flaneldarab, puha és világosabbszínű legyen, mint a selyem. Ha a kelme fénye szenvedett, hig gumiarábikumoldattal dörzsöljük be.

Lenge szövetekből a rozsdafoltokat így lehet eltávolítani: 3 g tiszta sósavat, 250 g desztillált vízben feloldunk. Ezzel a foltokat benedvesítjük és tiszta vízzel öblítjük. Utána a még nedves foltot kénammóniummal nedvesítjük és 10 percig hagyjuk feküdni. Ha a folt feketedik, az előbbi oldattal benedvesítjük és tiszta vízzel kiöblítjük.

A ház kozmetikája

Padlóból tintafoltot úgy veszünk ki, hogy sűrű gipszpépet készítünk, azt a foltokra kenjük s állni hagyjuk rajta. Pár óra múlva szódás-szappanos vízzel felmossuk a foltok helyét.

Fémtisztítószappan készítése, 50 g összevagdalt kókuszszappant melegítés közben annyi vízzel kell felereszteni, hogy sűrű tömeggé legyen. Kihűlés után 1,5 g szén-savas ammóniát, 50 g vízben eloldott angyalvöröset adunk hozzá. Pergamentpapírral szorogatva tartjuk el.

A GYERMEK

Mátyás király bolondja

Írta: K. Tóth Lenke

(Mátyás király 1440-ben született Kolozsváron. Meghalt 1490 áprilisában. Nemrég ünnepelték halálának négyszázötven éves fordulóját. Ezért időszerű az alábbi kis mese.)

Hajdanában, réges-régen, — Mátyás király idejében — minden király udvarában — élt egy bolond nagy vidáman! — A bolond, az nem volt szolga! — Volt biz' annak úri dolga! — A királlyal ivott, evett; — egy dolga volt: nevettetett!

Az volt csupán a feladat — vacsoránál, ebéd alatt — a királynak arcát lesse — s a királyt megnevettesse!

Mátyásnak is volt bolondja. — Nem volt annak semmi gondolja! — Mujkó volt a becses neve; — rőt a haja, kék a szeme, — orra pisze, szája vidám. — Elbizakodott volt biz' ám!

Szabad neki jönni-menni. — király körül tenni-venni. — Ebbe, abba, mit itt-ott lát; — beütheti pisze orrát! — S lám, még ez se elég neki!

Mátyás egy nap észreveszi, — hogy szomorú a bolondja! — Hát, kelmednek meg min gondolja? — Kérdi tőle nagy nevetve.

Mujkónak nincs semmi kedve!

Mogorván szól a királynak: — Eredj innen! Nem kívánlak — látni se, — se szólni hozzád! — Jobb, ha Felség munkához lát!

A király még jobban nevet: Jaj, mi lelte kegyelmedet? — Kedves Mujkó! Mondja hamar! — Fánkot akar? Soukát akar?

Mujkó dohog, — ő nem ches!

Szól a király: Huhh! De kényes! — Talán biz' őj csizma kéne?

Mujkó vállát vonja: Miért ne? — Megmondha-

tom én kereken! — A ruhám nem tetszik nekem! — Csörgősapka, bohócgunya, — bizony mondom, nekem csúnya! — Bojtos cipő, tarka kabát, — megúntam én már ezt, nahát!

Mátyás király csak mosolyog, — tetszik neki ez a dolog! A kérdése csupán ennyi: — Megúntál már bolond lenni?

Mujkó morog: Meg én, Felség! — Biz' az mégis lelketlenség, — hogy mindenki rajtam nevet! — Megúntam már e szerepet!

— Mi akarsz hát lenni, Mujkó! — Megteszem, hogy szabadulj, no! — Nem vagy többé a bolondom! — Kis apródom vagy, ha mondom! — Szói a király s ruhát hozat: — bársnyruhát, meggypirosat!

Mujkó mindjárt belebújik — s örömeiben nagyot ugrik! — Két csinosat bukfeucezik... — No, majd mindjárt kedvét veszik!

Belép, ám két alabárdos: — Ne ugrálj itt, mint a táltos! — Az apród a király mellett: — legfeljebb csak térdepelhet! Ugráláshoz, hogy is jössz te?! — Befelé csak a tömlőcbe!

Szalad Mujkó a királyhoz. — Szól ám Mátyás: Ne kiáltozz, — eredj csak be a dutyiba!

Sír-ri Mujkó: Mi a baja? — Eddig mindig ugrálhattam! — Ezért soha ki nem kaptam!

Hja, — mosolyog Mátyás király — eztán ijyet már ne csinálj! — Amit szabad a bolondnak, — nem szabad azt az apródnak!

S tömlőcbe ü! Mujkó két nap! — Csak vizet, meg kenyéért kap! — Nem, mint eddig: halat, vadat, — s mindent, ami finom falat!

A becsapott róka

Nyuszika — egy kedves kis nyúlcsény — egy nyúlgyerekszűrről sietett hazafelé húsvét másodnapján.

Már későre járt az idő, pedig anyuskája szigorúan ráparancsolt:

— Te, Nyuszika, nehogy estig maradj. Világos legyen még, mikor hazajössz.

— Igenis, igenis — felelte Nyuszika, de aztán megfélekedezett ígéretéről.

De nem is csoda, mikor olyan pompásan telt az idő. Először is pompás oszonna volt, répalevél-torta, meg káposztatorzsafelújít, aztán bűjőcskák, fogócskák, végül fülhúzócskát játszottak. De ilyenkor télen olyan hamar sötétedik, hogy nagyon bajos még sötétség beállta előtt egy ilyen zsúrról hazamenni.

Mikor Nyuszika aztán a sűrű erdőn keresztül hazafelé sietett, — mi tagadás, féle egy kicsit. No, nem az erdőben félt, mert bátor nyulacska volt, hanem attól, ami majd otthon következik. Mivel is védekezzen, ha majd anyja kérdőre vonja? Talán, hogy késett az órája vagy későn találtak az oszonnát?

Amint így sietés közben tűnődött, egyszerre csak érezte, hogy valami megfogja a farkincáját és nem ereszt. Nyuszika vissza sem nézett, úgy is tudta, hogy ez nem más, mint régi ellenségünk, a Vörös Róka.

— Végem van, — gondolta Nyuszika — a Róka erősebb nálam, harcolni nem tudok ellene. Most aztán eszébe jutott, hogy anyuskája arra is figyelmeztette, hogyha sokat csatangol este az erdőben, egyszer majd elesípi a Vörös Róka. De nemcsak ez jutott az eszébe, ahnem az a közmondás is, hogy „Többet ésszel, mint e rővel.” Nyuszika tehát hirtelen így szólt hangosan:

— Ejnye, a farkincám úgy látszik beleakadt valami bozóthoz. Én meg sem próbálom kiszabadítani, mert hátha megkarcolom magamat. Éppen

most láttam itt a közelben az erdőőr bácsit egy nagy puskával a vállán, majd kiabálok segítségért.

Nyuszika be sem fejezte mondókáját, máris érezte, hogy eleresztették farkincáját. Félzemmel hátranézve látta, hogy a Vörös Róka rohanva menekül. No, de mi tagadás, most már Nyuszika is nyúlal sebesebben futott haza.

Mikor otthon elmondta kalandját, szülei ijed-tükben még megbüntetni is elfeledkeztek a késő estig maradásért.

Nyuzsikának azonban használt a lecke és ettől fogva mindig szót fogadott anyuskájának.

PETIKE ALMA

Írta: SOMOGYI IMRE

Petike a kertben ül,
koldus zörget a rácson:
— Kérek egy kis kenyéret!
— Nincs, csak egy kis kalácsom.

A kalácsot odaadja,
a koldus eszegeti.
— Ezerannyit! — mondja rá,
hogy megköszönj neki.

Elyomja a buzgóság
kinn a kertben Petikét,
ezer kalács tornyosul
körülötte szerteszét.

Ezer koldus jön elő,
megzörgeti a rácson,
széjjelosztja Petike
mind az ezer kalácsot...

Felébred s még nem érti
egészen a dolgokat,
csak azt tudja: sohasem
volt még ennél boldogabb.

Lacika gondolt egy
merészet és nagyot:
s amikor először
nagy nadrágot kapott,
fejébe nyomott egy
cylinder.kalapot
s azt kérdezte büszkén:
„Most már férfi vagyok?”

FEJTORÓ

Naplórészlet

Húsvét kor anyuszt várattuk nagygy
izgalommal hogy hozze piross tolyást?
Hoztot iss, aminek nagygon örültünk,
de anyu ell zárta, hogy a sokk csokol-
ládéval ell ne rocsuk a gymrunkkat.

Írjátok le ezt a naplórészletet helyesen és
azt is, hogy hány hibát találtatok benne?

Betűrejtvények

Beküldte: Ertsey Gabi.

I.

hó S i i i i i
T — n i i i i i

II.

— az
— borka
— ár
— aj
— kszer
— orony

Ha minden szó elé kitesszük a hiányzó be-
tűt, egy nagy ünnep nevét kapjuk.

Legutóbbi rejtvényeink megfejtése:

Betűrejtvény: Húsvét. Várad.

Helyesen megfejtették: Fehér Jancsi, Krisz-
tínicz Irmus, Krisztínicz Alajos, Podor Lonci,
Lengyel Ági, Nagy Etu és Szabó Irma.

A jutalomkönyvet Krisztínicz Irmus és
Alajos nyerték. Elküldtük.

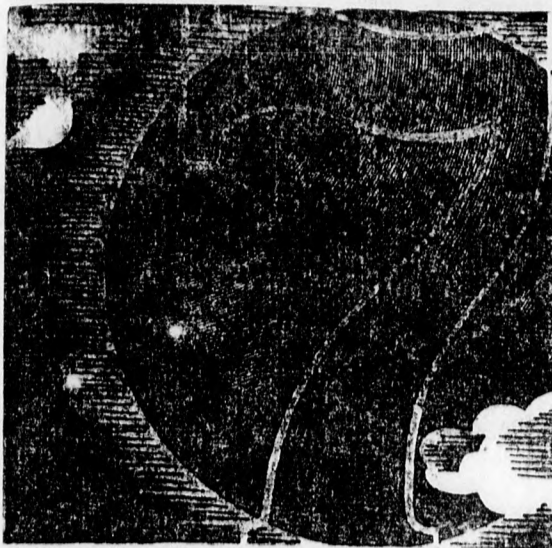
A Naplórészlet legjobb megfejtését a Krisz-
tínicz testvérek küldték be:

Igen nagy szerencsétlenség történt velem a
mult héten. Mikor elmentem otthonról és leértem
az utcára, a sikos járdán elcsuszam és a fejemet
ugy megütöttem, hogy vérezni kezdett. Sokan kö-
rülvettek engem és hívták a mentőket, akik be-
kötötték a fejemet. Rettenetesen fájt, Anyám
megijedt, amikor meglátott és sirt. Ezentul na-
gyon fogok vigyázni, ha sikos járdára lépek.

Ami húsvéti számunk Gyermekrovatából kimaradt

Ertsey Gabika, Szolga Klári, Krisztínicz
Alajos és Kristóf József neve kimaradt leg-
utóbbi Gyermekrovatunk rejtvényeinek meg-
fejtői közül, mivel későn érkeztek be, az ün-
nepi szám melléklete már akkor készen volt.
Ugyancsak most üzeni meg a szerkesztő bácsi
Ertsey Gabikának, hogy ügyes rejtvényeit már
ebben a Gyermekrovatban viszontlátjuk. „Hú-
svéti történet” című írása azonban elkészve érke-
zett. Itt írjuk meg azt is, hogy a húsvéti ju-
talomkönyvet Diószeghy Böske nyerte. Elküld-
tük.

EGY HÉT alatt teremődött a világ...
EGY HÉT mulva MILLIOMOS lehet,
ha SORSJEGYET vásárol az
ÁPRILIS 15.-IKI HUZÁSRA
ALLAMI SORSJÁTÉK

RADIO

VASÁRNAP, ÁPRILIS 7.

Rádió Románia, Rádió București. 9.30 Vallásos óra. Istentisztelet közvetítés a patriarhatusi székesegyházból, szentbeszédet mond Gh. Comona. 11.30 A katonai szimfonikus zenekar hangversenye. Vezényel Mircea Barsan. 13.15 Időjelzés, vizállásjelentés, látványosságok, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.25 Változatos zene. (Hanglemezek.) 14.00 Hírek. 14.20 A változatos zene folytatása. (Hanglemezek.) 14.50 Rádióhírek, hirdetések, különféle közlemények. 15.00 Gazdasági hírek és gazdasági tanácsadó. 15.15 Az állam órája. Előadást tart A Marinescu Nour a bocskortól elindult nagyberekéről. B. Iordan a falusiak ujságjáról. Közreműködik Pelena közönség „Lumina” énekkara. 16.15 A katonai előkészítő órája. 17.15 A „Munka és Jövedv” órája. 18.15 Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17 A hét. 18.32 Sétahangverseny. (Hanglemezek.) 19.15 Tavasz van! Tánccoljunk! (Hanglemezek.) 20.20 Sporteredmények. 20.05 Petre Georgescu tábornok, a Nemzeti Garda parancsnoka előadást tart „A Nemzeti Garda és társadalomvédelem” címén. 20.20 Rodica Bujor énekel szerelmi dalokat. 20.45 Hírek (I.) 21.00 Operaelőadás. Karl Maria von Weber: Oberon. 22.10 Hírek (II.) Sporteredmények. 22.30 Ének- és táncszámok. (Hanglemezek.) 23.15-16l 24 óráig Változatos, könnyű zene. (Hanglemezek.)

Budapest I. 9. Ebreztető. Hanglemezek. 9.45 Hírek. 10. Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Szent-Iványi Sándor. 11. Református istentisztelet a Kálmán-téri templomból. Prédikál Murakózy Gyula lelkipásztor. 12. Egyházi ének és szentbeszéd az udvari és Várplébánia templomból. A szentbeszédet Gonczlik Kálmán dr. prelátor, apát, bajai esperes-plébános mondja. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30 Utry Anna és László Imre magyar nótákat énekel, cigányzenével. 14. Papp Jenő rádiókrónikája. 14.45 Hírek. 15. Hanglemezek. 16. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 16.45 Tánccoljunk. 17. A Magyarország-Németország válogatott labdarugómérkőzés II. fél. Idejének közvetítése a berlini Olimpiai Stadionból. Beszél Pluhár István. 17.50 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.05 Mellek-zenekar. 18.30 Vajdahunyad. Asztalos Miklós dr. előadása. 19. Koudela Géza-émlékhangverseny. 20.15 Hírek. 20.25 Sporteredmények. 20.30 Gémes Irén hárfázik. 20.50 Zenés részletek az „Oz” című hangosfilmből. 21.15 Közvetítés a Városi Színházról. „Ma-ion”. Operett három felvonásban. 22.15 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven időjárásjelentés. 24 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.40 Magyar nóták és csárdások hanglemzeiről. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 8.

Rádió Románia, Rádió București. 12.00 Időjelzés, vizállásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsadó. 12.10 A Continental dzsessz zenekara műsora. Vezényel George Florea. Énekel Gica Petrescu. 13.20 Időjelzés, látványosságok, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.30 A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel Ion Ghiga. 14. Hírek. 14.20 A rádió zenekara folytatja műsorát. 15.00 Rádióhírek, hirdetések, különféle közlemények. Rádió Románia. 19.00 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Irodalmi krónika. 19.17 Constantin Huhulescu énekszámai. 19.30 Amelia Bertfeld hegedűhangversenye. 19.50 Hírek magyar nyelven. Rádió Románia és Rádió București. 20.00 Schopenhauer aforizmái és a boldogság kérdése. Griore Tausanu előadása. 20.15 Tánccene. 20.45 Hírek (I.) 21.00 Portrék híres zeneszerzőkről: Liszt Ferenc. I. Ismertető bevezetés. II. Zenedarabok bemutatása. 1. Hanglemezek. 2. Nadia Chebab zongorán előadja Liszt Velence és Nápoly című művét és a 12-ik rapszódját. 22.10 Hírek. (II.) Sport hírek. 22.30 Pavel Procopieni bariton ének-

számai. 22.55 Haydn zene (Hanglemezek.) 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Ebreztető. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Etrend. 11 Hírek. 11.20 Kirándulás Teplicére a Bach-korszakban. Felolvasás. 11.45 Széchenyi emlékezete. Irta Körösi Nagy Lajos. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. Időjárásjelentés. 13.10 Országos Postászenekar. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 A Rádió szalonzenekara. 15.30 Hírek. 16. Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Szervanszky Péter hegedű, zongorakísérettel. 18.40 A kassai Rádió műsorából: Rodostótól—Kassáig. 19.10 Tánccoljunk. 19.50 Magyar áruk a világpiacon. Báro Splényi István előadása. 20.15 Hírek. 20.25 Mursi Elek cigányzenekara. 21.05 Edes anyanyelvünk. 21.10 Az Operaház zenekara. 22.40 Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10 Chappy jazz-zenekar. 24 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperanto nyelven. 0.25 Cigányzene. 1.05 Hírek.

KEDD, ÁPRILIS 9.

Rádió Románia, Rádió București. 12.00 Időjelzés, vizállásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsadó. 12.10 Változatos zene. (Hanglemezek.) 13.20 Időjelzés, látványosságok, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.30 Mandolin ötös. 14.00 Hírek. 14.20 Marie Agnes francia dalokat énekel. 14.40 Doina Suchici román dalokat és táncdarabokat énekel. 15.00 Rádióhírek, hirdetések, különböző közlemények. Rádió Románia. 19.00 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Orvosi krónika. 19.17 XVII-ik századi francia zene. (Hanglemezek.) 19.55 Hírek magyar nyelven. Rádió Románia és Rádió București. 20.05 D. lov előadása a Dnyeszter-menti részes-falvakról. 20.20 Constanta Chirulescu szerenádokat és operariákat énekel. 20.45 Hírek. (I.) 21.00 A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.10 Hírek (II.) Sport hírek. 22.30 Kézzongorás dzsessz-zene. Énekel Jessie Winter. 22.55 Haydn zene. Hanglemezek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Ebreztető. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Etrend. 11 Hírek. 11.20 Barabás Miklós. Szentgyörgyi Elvira előadása. 11.45 Divattudósítás. Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. Időjárásjelentés. 13.10 Hanglemezek. 13.40 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Az Arizona tánczenekara. 15.30 Hírek. 16. Árfolyamhírek. 17.15 Háztartási tanácsadó. Sacellary Györgyné előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 G. Gyula cigányzenekara. 18.50 Edes anyanyelvünk. 19.15 Távoli világok táncai. Takács Jenő előadása hanglemezekkel. 19.45 Furka Gizella zongorázik. 20.15 Hírek. 20.25 Új angol költők. Halász Gábor előadása. 21. A rádió szalonzenekara. 22. A Pázmány Péter Tudományegyetem eredetéről tart la-

Hönig
Frigyes
**HARANG-
ONTÓDE**
Arad,
Str. Bartha 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 373.

tinnyelvű előadást Kornis Gyula dr. 22.15 Farkas Béla cigányzenekara. 22.40 Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 24 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Tánccoljunk. 1.05 Hírek.

SZERDA, ÁPRILIS 10.

Rádió Románia, Rádió București. 12.00 Időjelzés, vizállásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsadó. 12.10 Változatos zene. (Hanglemezek.) 13.20 Időjelzés, látványosságok, művészeti, kulturális és sport hírek. 13.30 A „Kreutzer” bécsi együttes hangversenye. Énekel Franz Thöner. 14 Hírek. 14.20 Georges Thil, Lily Pons és Marcel Journet énekszámai. (Hanglemezek.) 15.00 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Művészeti krónika. 19.17 XVII-ik századi francia zene. (Hanglemezek.) 19.55 Hírek magyar nyelven. Rádió Románia, Rádió București. Mihailu Tican Rumano előadása. 20.25 Dora Massini asszony énekel, a rádió hangverseny-zenekarának kíséretével. 20.45 Hírek. (I.) 21.00 A tánc története. Szlav táncok. Közreműködik a rádió hangversenyzenekara. 22.10 Hírek. (II.) Sport hírek. 22.30 George Cocea mélyhegedű-hangversenye. 23.00 Haydn-zene (Hanglemezek.) 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Ebreztető. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Etrend. 11 Hírek. 11.20 Deák Ferenc szállása. Irta Bakó Marica. Felolvasás. 11.45 Szentanu Mátyás királyról. Irta Firtás Nándor dr. Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. Időjárásjelentés. 13.10 Az I. honvédelmi tábornok zenekara. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Rácz Béla cigányzenekara. 15.30 Hírek. 16. Árfolyamhírek. 17.15 Gyermekeket. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 A Budapesti Kültetli Munkásdalkör műsora. 18.45 Százéves a Nemzeti Zenede. Papp Viktor előadása. 19.10 A rádió szalonzenekara. 19.40 Edes anyanyelvünk. 20.15 Hírek. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: Turandot. 21.10 Kültügyi negyedóra. 22.15 Hírek. 23.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven, sport hírek és időjárásjelentés. 24 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.20 Gáspár Lajos cigányzenekara. 1.05 Hírek.

Szigorításokat léptettek életbe a sajtótermékek árusítására és terjesztésére vonatkozóan

Oradea. Saját tud. A város rendőrkvesztora a sajtótörvény intézkedéseire hivatkozva a következő rendeletet adta ki:

1. A különféle sajtótermékek árusítói illetve terjesztői állandóan kötelesek maguknál tartani a lapterjesztői igazolványt (permis de colportaj), amelyet a rendőrség közigazgatási irodáján adnak ki. Balkarjukon sötétkék karszalagot kötelesek viselni sárgaszínű „Vanzator de ziare” felirással.

2. 14 és 18 év közötti kiskorúak csak a legkésőbb este 10 óráig kiadott újságokat árusíthatják. 14 éven aluli gyermekek nem foglalkozhatnak hírlapárusítással.

3. Az újságokat, folyóiratokat hétköznap reggel 6-tól este 10-ig lehet árulni az utcán, míg vasár- és ünnepnapokon reggel 6-tól déli 12-ig. A különkiadásokat éjjeli 12 óráig lehet árulni. Ez a megszorítás nem vonatkozik a pályaudvarokra.

4. A lap nevén és árán kívül más, így különféle címetek nem kiabálhatnak az újságárusok.

5. Az újságárusok az árusítás ideje alatt nem vihetnek magukkal kiskorú gyermekeket.

Követelődő, feltűnő hangnemben nem szabad kínálni a lapokat.

6. A fenti rendelkezések ellen vétőket 2000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

Gritta Ovidius, rendőrkvesztor.

LEGUJABB

Monnet francia blokádugyi miniszter beszédét mondott az angol alsóházban

Nem kívánják a semlegeseket tulságos korlátozások alá vetni, csak Németország érelmezését akarják megakadályozni. — Göbbels biradalmi propagandaügyi miniszter beszámolt a német sajtó mánkájáról a háború kezdete óta

Londonból jelentik (Radio Bucuresti): A jelenleg Londonban időző Monnet francia blokádugyi miniszter az angol rádióban beszédét mondott. Kijelentette, hogy az angol hadigazdálkodási miniszterrel történt találkozásának célja az volt, hogy közösen megvizsgálják az ostromzár katékonyabbá tételére vonatkozó intézkedéseket. A francia miniszter ezután közölte, hogy már eddig is jelentékeny erőfeszítéseket tettek ebből a célból. Az új intézkedéseket Párizs és London teljes egyetértésben hozza meg. A szövetségesek — úgymond — nem szándékoznak a nemhadviselőket tulságos korlátozások alá vetni, de meg akarják akadályozni, hogy Németország a semleges államokból biztosítsa élelmiszerellátását.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Göbbels német biradalmi propagandaügyi miniszter pénteken beszámolt a sajtó képviselői előtt a német sajtónak a háború kezdete óta végzett munkájáról. Rámutatott arra, hogy a világháborus időkkel ellentétben Németország

most a propaganda terén is teljesen felkészült. Az egész német nép tudja, hogy a jelenlegi küzdelemben a nemzeti létről van szó és ezért Németország minden erőfeszítésre kész. Ha most egész Németországot rendíthetetlen belső biztonság tölti el, ez nagyrésztben a sajtó munkájának köszönhető. A miniszter végül hangoztatta, hogy a német nép szilárdan hisz győzelmében és azt ki is vívja.

Párizsból jelentik: A Journal című francia lap a szovjet magatartásának kérdésével foglalkozik és a következő kérdéseket veti fel:

— Folytatja-e a szovjet az anyagszállítást a Dunán keresztül Németország számára? Ha igen, ostromzár alá kell helyezni Törökországgal egyetértésben a Fekete-tengert. Ha a szovjet-kormány emiatt tiltakozik, kockázatosnak kell-e a szakítás lehetőségét? Ez a politikai probléma igen fontos, a szövetségesek azonban nem fogják a maguk ügyét előmozdítani, ha a szovjetet állandóan kímélik.

Mihály trónörökös látogatása az élesztő és vegyi üzemeknél

Bucurestiből jelentik a rádió: Mihály nagyvajda trónörökös szombat délelőtt folytatta már megkezdett látogatásait a bucarestii és vidéki nagyüzemeknél és vállalatoknál. Dameseanu ezredes szárnysegéd, tanárai és diaktársai kíséretében felkereste a bucarestii élesztő- és vegyiüzemeket és tanulmányozta a kémiai készítmények előállítását.

Angol és német hivatalos jelentések a Wilhelmshafen fölötti angol légi tevékenységről

Londonból jelentik: Az angol légügyminisztérium jelentése szerint csütörtök délután egy angol bombavető repülő kötelék behatolt a Jade-öbölben lévő ellenséges övezetbe és sikeres felderítő utat végzett Wilhelmshafen tengerészeti támaszpont felett. Wilhelmshafen közelében megtámadtak egy német hadihajót és azt hiszik, megrongálták. Az angol repülőgépek sértetlenül tértek vissza kiindulási helyükre.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Az angol légügyminisztérium azt állította, hogy csütörtök délután Wilhelmshafen környékén angol repülőgépek bombatámadást intéztek egy német hadihajó ellen és hogy négy német torpedórombolót is repülőtámadás ért. Ez a jelentés teljes egészében koholmány. Csütörtök délután csak egy angol repülőgép szállt el az Elba torkolata felett, de az a légléhárítók tüzeiben csak két bombát dobott le, amely minden katonai ponttól távol a vízbe hullott.

Megalakult a román-holland társaság

Bucurestiből jelentik a rádió: Tegnap délután 6 órakor a Román Tudományos Akadémiában Radulescu Motru elnöklésével ülést tartott a román-holland kulturtársaság. Az alakuló ülésen hangsúlyozták a román-holland kapcsolatok jelentőségét és a két semleges államnak egymáshoz való baráti vonatkozásait. A Bucurestiben most megalakult román-holland társasághoz hasonló alakulat működik Hágában is. Az alakuló ülésen Radulescu Motru tanáron kívül jelen volt L. van Hoorn Hollandia bucarestii követe, a nemzetnevelésügyi és a propagandaügyi minisztériumok képviselői. L. van Hoorn megköszönte Radulescu Motru tanárnak a társaság alapítása körüli tevékenységét, majd az ülés egy szűkebbkörű vezetőséget választott.

A „Fák napja“ Bucurestiben

Bucurestiből jelentik a rádió: A fővárosi ország-összervezeteknek mintegy kétezer tagja, fiúk és lányok vettek részt szombat délelőtt „A fák ünnepe“n. Ezen az ünnepségen megjelent Mihály nagyvajda trónörökös is, valamint Cicescu földmívelésügyi és Petre Andrei közoktatásügyi miniszter is. De ott volt Teofil Sidorovici országgyűlési főparancsnok, aki az ünnepség keretében beszédet intézett úgy a megjelent trónörököshöz, mint a felvonult országgyűlési tagokhoz.

Beszédében hangoztatta újból az országgyűlési szervezet jelentőségét és annak a napnak a fontosságát, amelyen mintegy szimbólikusan ültetik el a nép jövő fejlődésének gyökereit. Minden fa, amit a rögök közt elhelyeznek és minden barázda, amelyet a földbe ásnak, ki fog sarjadni, mert bennük él a román nemzet lelkiismerete. Amikor ezen az ünnepségen a maga munkásságával előljár Mihály trónörökös, akire százezernyi fiatal román tekintet vetül, bizni kell abban, hogy a nehéz időkben a legfőbb országgyűlési Ófelsége a király bölcsessége biztosítja a boldog és zavartalan jövőt.

* Emésztési kiütések a bőrön sok esetben hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

Árvíz az Okirályságban és a Bánságban

Bucurestiből jelentik a rádió: A vasut vezérgazgatósága közli, hogy Corabia és Calafat városokat elöntötte az árvíz és megszűnt velük teljesen a vasuti összeköttetés. Ezekbe a városokba tehát áruküldeményeket sem vesznek fel. Turnuszeverinnél a Duna kiöntött vize elérte a síneket. Ezért itt a forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani. Az Alduna víz különben 50 esztendő óta ilyen magasságot nem ért el. Zsombolya környékét szintén elöntötte az árvíz és 3000 hold terület került víz alá.

Apróhirdetések

Allást nyee szavanként 2 lei

Az oradea-nagyvárad-i római katolikus püspöki rezidenciába római katolikus vallású portást keresek nyelvismerettel bírók előnyben. Pályázatok április 20-ig benyújtandók a gazdasági igazgatósághoz, Oradea-Nagyvárad, Bul. Bucurestilor 2. szám.

Az oradea-nagyvárad-i római katolikus Papnevelde, Strada Siehleanu 3. sz. szőlőjébe római katolikus okleveles vncellért keresek Pályázatok április 20-ig benyújtandók a gazdasági igazgatósághoz, Oradea-Nagyvárad, Bul. Bucurestilor No. 2.

Adás-vétel szavanként 3 lei

Nagyon magas arat fizetek briáns tárgyakért. — Herbet ékszeráruház, — Oradea-Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 3. szám.

Eladó Moldova-utcán 3 szoba, fürdőszoba lakással, istállóval, hizlaldával 2 hold szőlő, gyümölcsös. Ertekezni: telefon 25.63 vagy 24-16.

Transmissiót, csapágyakkal vennék. Frencl, Oradea-Nagyvárad, Str. Vlahuta 44.

Gyermek sport kocsit eladó. Nagyvárad, Rog. Carol II. 4. II. emelet.

Eladó különféle szoba és konyhabutor. Oradea-Nagyvárad, Alexandri. utca No. 32. emelet.

Patkányfogó kutya eladó. Oradea-Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva 4. szám.

Használt téglát épületanyag eladó — Oradea-Nagyvárad, Str. Tache Ionescu 28.

Eladó 450 db merinói juh, nyári legelővel vagy anélkül. Tóth Károly, Tamaşda, jud. Bihor.

Lakás

szavanként 3 lei

Külfönbéjárati butorozott szoba azonnal kiadó. Érdeklődni Oradea-Nagyvárad, General Poetas-utca 21. (A Székesegyház háta mögött.)

Kiadó

május 1-re egyszobás, konyhás, mellékhelyiségekkel, szép szuterin lakás. Oradea-Nagyvárad, Str. Ciorgariu 49-a.

Magánházban,

ahol kert, gyümölcsös van, 3 szobás lakás május 1-re kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Vlahuta 49.

Kétszobás lakás

ujjonnan festve, mosóházzal, májusra kiadó Oradea-Nagyvárad, Str. M. Sorbul 11.

Korompai József:

Az örökélet érettségijén Ara tűzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valóságos zsoltára és himnusza ez a könyv.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.